

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Institut de Ciències de l'Educació

Memòria del curs acadèmic 2007-2008

Passeig de la Vall d'Hebron, 171 - 08035 Barcelona

Tel. 934 035 175 - Fax 934 021 016

<http://www.ub.edu/ice>

INTRODUCCIÓ	3
1. FORMACIÓ DEL PROFESSORAT D'EDUCACIÓ INFANTIL, PRIMÀRIA I SECUNDÀRIA	9
1.1. EDUCACIÓ INFANTIL, PRIMÀRIA, SECUNDÀRIA I FORMACIÓ PROFESSIONAL	9
1.2. FORMACIÓ INICIAL DEL PROFESSORAT D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA	11
1.3. NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA	13
2. PROGRAMA DE COL·LABORACIÓ AMB UB VIRTUAL / IL3	15
3. FORMACIÓ DEL PROFESSORAT D'UNIVERSITAT	17
3.1. RESUM QUANTITATIU DE LES ACTIVITATS DE LA SECCIÓ	17
3.2. BREU DESCRIPCIÓ DE LES ACTUACIONS	18
4. EDUCACIÓ I COMUNITAT (FORMACIÓ DE FORMADORS DE PERSONES ADULTES I DE PROFESSIONALS D'INTERVENCIÓ SOCIOCOMUNITÀRIA)	21
5. INNOVACIÓ EN FORMACIÓ	23
6. RECERCA	25
6.1. SERVEI D'ASSESSORAMENT A LA RECERCA (SAR)	25
6.2. CURSOS DE FORMACIÓ EN RECERCA	26
6.3. BUTLLETÍ ELECTRÒNIC SOBRE RECERCA EDUCATIVA	27
6.4. PROGRAMA DE RECERCA EN DOCÈNCIA UNIVERSITÀRIA I EQUIPS DE RECERCA	27
6.5. GRUPS I PROJECTES DE RECERCA DE L'ICE	28
6.6. ESTUDIS	29
6.7. PARTICIPACIÓ EN CONGRESSOS I ALTRES ACTIVITATS FORMATIVES	30
7. ALTRES ACTIVITATS	31
7.1. PREMIS D'EDUCACIÓ ICE-UB	31
7.2. JORNADES I CONGRESSOS	32
7.3. MÀSTERS I POSTGRAUS	33
8. PUBLICACIONS	35
ANNEXOS	37
ANNEX 1. SECCIÓ DE FORMACIÓ DEL PROFESSORAT D'EDUCACIÓ INFANTIL, PRIMÀRIA I SECUNDÀRIA. RESUM D'ACTIVITATS I ALUMNAT: TABULACIÓ I GRÀFIQUES	37
1.1. LLISTAT DE GRUPS DE TREBALL	38
1.2. ACTIVITATS PER PROGRAMES. DISTRIBUCIÓ I ALUMNAT MATRICULAT	40
1.3. ACTIVITATS PER MODALITATS FORMATIVES. DISTRIBUCIÓ I ALUMNAT MATRICULAT	44
1.4. ACTIVITATS PER NIVELL EDUCATIU. DISTRIBUCIÓ I ALUMNAT MATRICULAT	46
ANNEX 2. SECCIÓ DE FORMACIÓ DEL PROFESSORAT D'UNIVERSITAT. ACTIVITATS	48
2.1. ACTIVITATS DE FORMACIÓ PERMANENT	48
2.2. ICE VIVO	50
2.3. ACTIVITATS COORGANITZADES AMB ELS CENTRES	50
2.4. ACREDITACIONS D'ACTIVITATS FORMATIVES	52

INTRODUCCIÓ

D'acord amb allò que estableix l'Estatut de la Universitat de Barcelona¹, l'Institut de Ciències de l'Educació exerceix funcions de formació i de perfeccionament del professorat, de recerca i d'assessorament tècnic en els diferents nivells educatius i àmbits de formació i té les competències en matèria de formació acadèmica del professorat d'universitat.

Per atendre les funcions que té assignades, l'ICE s'organitza en:

Seccions: *Àmbits d'actuació*

- Secció de Formació del professorat d'universitat
- Secció de Recerca
- Secció de Formació del professorat d'educació infantil, primària, secundària i formació professional
- Secció d'Innovació en formació
- Secció d'Educació i Comunitat (Formació de formadors de persones adultes i de professionals d'intervenció sociocomunitària)
- Secció d'Administració i serveis

Serveis: Publicacions i documentació, i Assessorament a la Recerca (SAR)

L'equip de direcció, caps de secció i responsables de les seccions han estat:

<i>Director</i>	Miquel Martínez Martín
<i>Director adjunt</i>	Iñaki Echebarria Aranzabal
<i>Secretària</i>	Carmen Buisán Serradell

¹ Article 45 de l'Estatut de la Universitat de Barcelona, aprovat pel Claustre de la UB el dia 21 de maig de 2003. Decret 246/2003, de 8 d'octubre (DOGC núm. 3993, de 22 d'octubre de 2003).

Caps de Secció

Carmen Albaladejo Marcet	Formació permanent del professorat d'educació infantil, primària, secundària i formació professional
Salvador Carrasco Calvo	Formació permanent del professorat d'universitat
Maite Colén Riau	Innovació en formació
Àngel Forner Martínez	Educació i Comunitat
Antoni Sans Martí	Recerca
Marta Ollé Figueras	Administració i Serveis

Coordinador general del Certificat d'Aptitud Pedagògica (CAP)

Josep M. Gutiérrez González

D'acord amb els objectius proposats per l'equip directiu al llarg d'aquest curs, s'ha continuat amb les línies de treball de cada àmbit i servei, destacant-ne:

1. S'ha prestat una especial atenció a les accions que conformen l'àmbit de formació del professorat d'universitat, amb noves ofertes formatives i de suport adreçades al professorat de la Universitat de Barcelona. S'han desenvolupat accions d'assessorament en la planificació docent dels nous Graus en el marc de l'EEES.
2. S'ha potenciat el treball del Consell de Coordinació de Formació del Professorat en els Centres de la Universitat de Barcelona.
3. S'ha continuat l'actuació en el Pla de formació de 22 zones educatives realitzant tasques d'assessorament i orientació per a la formació i s'han incrementat les accions de formació de formadors i els grups de treball d'innovació docent. S'ha continuat amb la formació del professorat novell del Departament d'Educació (professorat interí d'educació infantil, primària i secundària) així com la dels tutors d'aquest professorat.
4. S'han continuat desenvolupant les activitats adreçades a la de formació de formadors (cursos, jornades d'actualització, grups de treball, etc.). Aquestes accions són fonamentals per a la innovació educativa i per potenciar la interrelació Formació-Innovació-Recerca en les accions de millora de la qualitat del Sistema Educatiu.
5. S'ha ampliat l'oferta de cursos virtuals organitzats en conveni amb l'Institut de Formació Contínua de la Universitat de Barcelona (IL3).
6. En l'àmbit d'Educació i comunitat, s'han dut a terme accions que responen al compromís de cooperació de la Universitat de Barcelona amb la ciutadania i el territori.
7. S'ha seguit potenciant l'àmbit de recerca, destacant la nova convocatòria REDICE-08 i el suport, en formació i assessorament, a les recerques del professorat amb llicències d'estudi concedides pel Departament d'Educació.

El nombre de persones que han rebut formació durant aquest curs –s'han realitzat 14.787 matrícules– és un indicador del volum d'activitats formatives dutes a terme des de l'ICE de la Universitat de Barcelona al llarg del curs acadèmic 2007-08. Això ha estat possible gràcies a l'esforç i el compromís d'un extens i ric grup de professionals de tots els nivells educatius, adscrits o col·laboradors de l'ICE, als quals des d'aquestes ratlles, volem felicitar i agrair la seva col·laboració.

Àmbits de les activitats formatives		Matrícules	
• Formació permanent del professorat d'educació infantil, primària, secundària, formació professional i d'altres professionals de l'àmbit sociocomunitari	Jornades i congressos	2177	7.595
	Altres activitats	5418	
• CAP: Formació inicial del professorat d'educació secundària			2.466
• Formació del professorat d'universitat			4.074
• Normalització lingüística			381
• Postgraus i màsters			271
Total			14.787

Àmbits d'actuació i professorat atès

Per dur a terme les tasques de formació, d'investigació, d'assessorament i de producció de materials i, en definitiva, de presència de la Universitat de Barcelona, a través de l'ICE, en els contextos educatius als quals es fa referència al llarg de la memòria, hem comptat amb:

- Professorat amb adscripció a l'ICE: Maite Colén Riau, del departament de Didàctica i Organització Educativa; Ester Casals Grané, del departament de Teoria i Història de l'Educació; Àngel Forner Martínez, M. José Rubio Hurtado i Antoni Sans Martí, del departament de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació; Joan Perera Parramon, del departament de Didàctica de la Llengua i la Literatura; Salvador Carrasco Calvo, del departament de Sociologia i Anàlisi de les Organitzacions; Amelia Díaz Álvarez, del departament d'Economia Política i Hisenda Pública; Liliana Tolchinsky Brenman, del departament de Lingüística; Joaquín Prats Cuevas, del departament de Didàctica de les Ciències Socials, i el professorat que forma part de l'equip directiu, el director Miquel Martínez Martín del departament de Teoria i Història de l'Educació, i la secretària Carmen Buisán Serradell del departament de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació. També ha estat entre nosaltres Albert Batalla Flores, del departament de Didàctica de l'Expressió Musical i Corporal que va deixar, l'abril de 2008, l'encàrrec de dinamitzar el Programa d'Educació Física per ocupar el càrrec de degà de la Facultat de Formació de Professorat. Li volem agrair la tasca desenvolupada en aquest Institut i el felicitem per aquesta nova etapa professional.
- Professorat amb dedicació a l'Institut: Ferran Candela García del departament de Didàctica i Organització Educativa; Juan Antonio Amador Campos, del departament de Personalitat, Avaluació i Tractament Psicològic; Enric Prats Gil i Conrad Vilanou Torrado, del departament de Teoria i Història de l'Educació; José M. Gutiérrez González i Josep Palos Rodríguez, del departament de Didàctica de les Ciències Socials; Ernest Pons Fanals, del departament d'Economia, Estadística i Economia Espanyola. Una menció especial per Marta Fernández-Villanueva Jané, del departament de Filologia anglesa i alemanya que, en finalitzar aquest curs, deixa la seva dedicació a l'ICE. Li volem agrair molt especialment la tasca realitzada en àmbit de la formació del professorat universitari.
- Professorat del Departament d'Educació que es troba en comissió de serveis: Enguany hem comptat amb la dedicació de deu professionals d'aquestes comissions, per tal de coordinar i desplegar les activitats de formació permanent encarregades pel Departament d'Educació, i els diferents programes de formació. Aquestes persones han estat: el director adjunt, Iñaki Echebarria Aranzabal, la cap de la secció de Formació del professorat d'educació infantil, primària, secundària i

formació professional Carmen Albaladejo Marcet i els formadors i formadores Adolfo Ariño Domínguez, Blanca Barredo Gutiérrez, Antoni Giner Tarrida, Dolors López Sans, Mercè Martínez Martínez, Josep Palos Rodríguez i Maria Rosa Pena Fíguls. Teresa Mases Giné –Maite–, va finalitzar la seva comissió de serveis l'agost de 2007 i aquest curs ha estat substituïda, amb eficiència i professionalitat, per Sussana Boldú Rodríguez. Volem agrair a la Maite el seu treball rigorós, la capacitat de treball en equip i la seva companyia en el dia a dia. Que el seu nou projecte de vida tingui tots els èxits que es mereix. Agraïm també la tasca desenvolupada per la Sussana. Esperàvem que enguany continués treballant amb nosaltres però, per reducció d'una comissió de serveis, no ha estat possible comptar amb la seva valuosa col·laboració.

- Professorat que ha col·laborat amb el Servei d'Assessorament a la recerca (SAR): Francesc Martínez Olmo, Marta Sabariego Puig i Ruth Vila Baños del departament de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació, i Teresa Anguera Argilaga, Àngel Blanco García i Montserrat Freixa Blanxart del departament de Metodologia de les Ciències del Comportament. També hi fan tasques d'assessorament el professorat ja esmentat Antoni Sans, M. José Rubio i Liliana Tolschinsky.
- Altre personal:
També han col·laborat amb l'ICE:
 - Les professores Amèlia Tey Teijón i Iolanda García González del departament de Teoria i Història de l'Educació.
 - Els becaris i becàries vinculats a les seccions, activitats i grups de recerca de l'Institut: Milagros Albert, Francesc Balagué, Irene Barreras, Ana M. Berruecos, Elisabet Birosta, Laura Campo, Maria del Mar Crespo, Alícia Domenech, Rachid Lamartí, Anna Moya, Ingrid Noguera, Carolina Quirós, Anna M. Ruiz-Tagle, Naymé Salas, Ximena Vildósola i Agustín Zapatero.
 - El professorat i altre personal vinculat als diferents programes i projectes d'investigació de l'ICE: Begoña Gros, Otilia Defis, Dolors Ferrer i Georgina Yarza.
- Personal d'administració i serveis: Durant el curs 2007-08, coordinat per la cap d'Administració i Serveis, Marta Ollé, hem comptat amb el suport administratiu de Laura Belmonte Monroy, Albert Coines Vicente, Hermínia García Pérez, Juliana Gómez Peñalba, Marisa Herrero Serrano, Lourdes Marzo Ruiz (incorporada per concurs de trasllat el 2 d'octubre de 2007), David Oliva Albaladejo, Luís Ramos del Río, Julià Rodríguez Cámara, Cristina Rojas Martínez i Assumpta Ruiz Sánchez. Evangelina González Fernández i Milagros Rodríguez Martínez han treballat a la secció de Formació del professorat d'universitat, i Lissette Fernández Núñez a la secció de Recerca. Rafael Becerra Machado s'ha fet càrrec del suport informàtic i s'ha incorporat Mònica Mato com a tècnic de grau mig que s'ha fet càrrec de la web de l'ICE². Xavier Foix Ràfols ens ha donat suport en l'àmbit de serveis. Francisco Pérez Lozano ha col·laborat en el manteniment de la web de l'ICE.

Aquest curs han deixat l'ICE tres administratives i els hi volem fer una menció especial:

- Maite Hurtado Torre es jubilarà el 30 d'agost de 2008. Ha estat molts anys prestant el seus serveis a l'Institut i la trobarem a faltar pel seu tarannà personal, la seva professional col·laboració i la seva companyia en el treball diari de l'ICE. Nosaltres, i tot el personal de l'ICE, li desitgem el millor en aquesta nova etapa d'evolució personal.
- M. Àngels Segura Ricart, per concurs de trasllat, va deixar l'ICE i es va incorporar al seu nou lloc de treball el 6 d'abril de 2008. Ha dedicat molts anys

² Ferran Sellés Mompert va deixar de prestar el seu ajut tècnic aquest curs 2007-08.

del seu treball a l'atenció administrativa del CAP. Segur que notarem la seva absència per la seva qualitat personal i professional i esperem que la etapa que inicia en el nou lloc laboral li sigui molt gratificant. Per cobrir la seva vacant es va incorporar a l'Institut Marta Valls Castarlenas que ja col·laborava amb l'ICE des de l'inici del curs acadèmic.

- Roser Gázquez Mansilla va estar desplaçada de l'ICE per concurs de trasllat i es va incorporar al seu nou lloc de treball l'1 d'octubre de 2007. Ha estat a l'Institut molt menys temps que Maite i M. Àngels però ha deixat un record molt entranyable en el personal de l'ICE.

S'ha col·laborat amb l'àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona, la Secretaria General de l'Esport, Transports Metropolitans de Barcelona, i altres institucions o entitats, com ara l'Ateneu, el MACBA, CosmoCaixa, La Fundació Bofill, la Fundació Congrés de Cultura Catalana, el Consell Català de l'Audiovisual, l'Institut del Teatre, el Centre promotor d'Aprenentatge – Servei (APS), la Federació Catalana de l'Esplai, UB – Solidaritat, l'IES Anna Mundet, l'Organització d'Estats Iberoamericans per a l'Educació, la Ciència i la Cultura (OEI), etc. Durant aquest curs l'ICE ha rebut visites de professorat d'altres universitats, institucions i països els quals han estat interessats per la nostra tasca, organització i funcionament i han formulat consultes sobre formació permanent i desenvolupament professional del professorat.

Com cada any volem agrair el treball de tots els col·laboradors i col·laboradores amb els quals l'ICE compta per dur a terme les diferents activitats: coordinadors/es i professorat del CAP i de Normalització Lingüística, formadors i formadores del Programa de Formació Permanent del Departament d'Educació i de les activitats d'iniciativa ICE i especialment a els centres educatius amb els quals necessàriament hem hagut d'estar en contacte per poder aconseguir els nostres objectius. Agraïment que també volem fer arribar a totes aquelles institucions que han confiat en nosaltres i ens han encomanat tasques docents, d'assessorament i d'investigació.

Barcelona, juliol de 2008

1. FORMACIÓ DEL PROFESSORAT D'EDUCACIÓ INFANTIL, PRIMÀRIA I SECUNDÀRIA

Aquesta secció és la responsable de la coordinació de la formació permanent del professorat d'infantil, primària i secundària i formació professional, i com a tal és l'encarregada de dissenyar, realitzar i avaluar totes les accions formatives adreçades a aquest col·lectiu.

Una altra de les tasques prioritàries d'aquesta secció es dissenyar i realitzar la formació de formadors dels seus professionals, en el marc dels diferents Programes existents.

A més de la formació permanent del professorat, la secció és la responsable de la formació inicial del professorat d'educació secundària i dels cursos de normalització lingüística.

El personal responsable d'aquesta formació és professorat del Departament d'Educació en comissió de serveis, amb dedicació exclusiva, i professorat adscrit de la Universitat de Barcelona, amb dedicació parcial. El nombre total de professorat amb dedicació a l'ICE és de 28, a més d'un gran nombre de formadors i formadores externs contractats, aproximadament 1250 professionals.

1.1. Educació infantil, primària, secundària i formació professional

L'origen de les activitats de formació sorgeixen, o bé pels encàrrecs del Departament d'Educació, o per la iniciativa pròpia de l'ICE, o amb conveni amb altres entitats.

Dels encàrrecs del Departament d'Educació en destaquem dos:

1. La formació del professorat interí (3ª edició) que enguany han cursat 1.424 persones. Aquesta formació està adreçada al professorat d'Infantil, Primària, Secundària, Formació Professional i d'Adults en el seu primer any de treball en un centre³. Aquesta formació inclou tres aspectes:
 - La formació de l'interí amb l'objectiu principal d'aportar-li un espai de reflexió per tal d'acompanyar-lo en la construcció de la seva identitat com a docent,
 - la formació de formadors/res d'interins per tal de donar eines i recursos al professorat formador (140 formadors/res), i
 - la formació dels tutors/res dels centres acollidors (300 docents) per tal de preparar l'acompanyament del novell en el centre.
2. L'actuació en els Plans de formació de zones educatives atesos dos objectius:
 - a) Realitzar la tasca d'assessorament i orientació per a la formació, amb la responsabilitat de buscar el professorat formador que impartirà els cursos a les Zones, d'acord amb la demanda d'activitats formatives dels Centres de Recursos.

³ Curs d'iniciació a la tasca docent previst al 3.4 de l'article 2 del decret 172/2005, de 23 d'agost, de modificació del decret 133/2001, de 29 de març, sobre la regulació de la borsa de treball per prestar serveis amb caràcter temporal com a personal interí docent.

El nombre de zones en les quals intervé aquest Institut són 22 (16 de la província de Barcelona i 6 de Barcelona ciutat).

- b) Dissenyar la Formació de formadors per a l'actualització en innovació docent del professorat formador que impartirà la formació en zones o en les activitats d'iniciativa ICE.

Per iniciativa pròpia de l'ICE es porten a terme activitats de formació permanent sorgides per iniciativa dels diferents Programes, que es concreten en la programació de la formació adreçada als diferents nivells educatius i al professorat de formació professional. L'ICE té convenis o col·laboracions amb altres institucions (MACBA, MNAC; Museu Marítim, IL3, etc.) per realitzar algunes de les activitats de formació. Així mateix, els Programes són els responsables de formar i coordinar grups de treball d'innovació, organitzar jornades, taules rodones, conferències i propugnar recerques educatives. Actualment el nombre de Programes és de 19.

En la taula següent es presenta la relació dels Programes abans esmentats, que han desenvolupat 324 activitats amb un total de 6.891 persones matriculades. En la mateixa taula es poden consultar les activitats de Normalització Lingüística que s'han dut a terme aquest curs acadèmic 2007-08.

PROGRAMES ICE	Activitats			Alumnat matriculat		
	Oferta Central	Programes i Grups de Treball	TOTAL	Oferta Central	Programes i Grups de Treball	TOTAL
Normalització lingüística	23	–	23	182	–	182
Audiovisual	3	1	4	138	4	142
Ciències Experimentals	18	13	31	461	337	798
Ciències Socials	3	8	11	122	32	154
Coeducació	1	5	6	17	24	41
Educació Ambiental	–	1	1	–	5	5
Educació Física	5	9	14	226	91	317
Educació Infantil	3	5	8	112	28	140
Educació Visual i Plàstica	8	2	10	594	9	603
Formació Professional	30	–	30	1028	–	1028
Informàtica	10	1	11	423	5	428
Innovació	2	6	8	129	24	153
Llengües – Llengües estrangeres	20	20	40	76	14	90
Matemàtiques	2	2	4	60	7	67
Metodologia, Organització i Avaluació	2	2	4	62	8	70
Música	3	1	4	80	3	83
Professorat Interi	80	–	80	1424	–	1424
Projectes de Treball	–	1	1	–	6	6
Tecnologia	1	1	2	56	4	60
Tutoria, Convivència i Inclusió (*)	15	17	32	785	315	1100
TOTAL	226	95	324	5975	916	6891

(*) El programa de Tutoria, Convivència i Inclusió dona resposta a les demandes d'Acció Tutorial, Educació en Valors, Diversitat, Educació Especial, Interculturalisme i Multiculturalisme.

Pel que fa a la taula anterior és important fer dues observacions.

- Normalització lingüística no és pròpiament un Programa però s'inclou en aquesta taula com un encàrrec del Departament d'Educació.
- El Programa de Tutoria, Convivència i Inclusió dona resposta a les demandes d'Acció Tutorial, Educació en Valors, Diversitat, Educació Especial, Interculturalisme i Multiculturalisme.

A l'annex 1 es presenten els nivells educatius, les modalitats formatives i l'alumnat matriculat en les activitats desenvolupades en aquesta secció en taules i gràfiques més específiques.

1.2. Formació inicial del professorat d'educació secundària

Un any més, malgrat l'eterna provisionalitat i massificació, el curs del CAP s'ha desenvolupat amb normalitat dintre del calendari previst i s'han assolit els objectius i aptituds prevists amb qualitat i eficàcia. Els alumnes matriculats han estat 2466, un 37% més que l'any passat.

El curs es va portar a terme d'octubre de 2007 a maig de 2008. Degut a l'elevada matrícula, els principals problemes detectats han estat de tipus logístic: infraestructura insuficient (aulari, canons i ordinadors), accés del professorat al pàrking del Campus Mundet, etc.

Respecte al CAP d'Educació Física, inicialment es va acordar matricular només als llicenciats, atès que, segons les informacions del Departament d'ensenyament, els alumnes de l'itinerari d'educació (CAFE) de l'INEFC no necessitaven cursar el CAP per accedir a una plaça docent. No obstant, davant les nombroses sol·licituds d'alumnes d'últim curs d'INEFC que demanaven cursar el CAP d'Educació Física, es va decidir ampliar la matrícula i admetre alumnes de la UB d'últim curs de la carrera com a la resta d'especialitats del CAP.

Durant el mes de setembre de 2007 van tenir lloc unes sessions de formació dirigides al professorat del Cicle Teòric del CAP sobre les possibilitats de l'entorn moodle per a les classes del CAP. Aquestes sessions van tenir una bona acceptació, van participar-hi uns 80 professors. Algunes especialitats del CAP (Física i Química, Ciències Socials, Matemàtiques, Música, Anglès) han incorporat aquest espai de la web de l'ICE a les classes del CAP amb una bona acceptació per part de l'alumnat.

Com cada curs, la direcció de l'ICE va enviar una carta a la direcció dels centres de secundària i de les institucions adscrites al CAP demanant-los col·laboració per tal que les pràctiques d'observació i intervenció siguin un autèntic eix vertebrador del curs. En aquest sentit, les pràctiques ens han permès establir una millor connexió entre els aspectes teòrics i pràctics del curs, i un acceptable nivell pel que fa a la profunditat, extensió i flexibilitat de les activitats d'ensenyament/aprenentatge desenvolupades.

Per segon any consecutiu hem realitzat el CAP de Formació professional, adreçat principalment als alumnes Diplomats de la Universitat de Barcelona. La valoració d'aquest curs del CAP per part del professorat i alumnat participant continua sent molt positiva.

Per últim, l'alumnat va realitzar una enquesta d'avaluació del CAP via internet. Durant el proper mes de setembre se'n farà el buidat i la valoració dels resultats obtinguts.

Els mòduls i professors/es coordinadors/es del CAP 2007-08, han estat els següents:

Carmen Albaladejo	Ciències Naturals
Victoria Badia	Pràctiques Guiades de Psicopedagogia
Carles Bastons	Llengua i Literatura Castellana
Aureli Caamaño	Física i Química
Caterina Cuerda	Psicopedagogia
Carmen Fonseca	Anglès
Cristina Fuertes	Música
Ferran Gadea	Llengua i Literatura Catalana
Iolanda Guevara	Matemàtiques
José M ^a Gutiérrez	Filosofia
Javier Hernández	Educació Física
Fernando Herraiz	Educació Visual i Plàstica
Montserrat Jufresa	Clàssiques
Dolors López Sans	Alemanys
Mercè Martínez	Formació Professional
Ramon Masriera	Economia
José Palos	Ciències Socials. Geografia i Història
Joana Vidal	Francès

En la següent taula es presenta un breu resum de les especialitats, nombre d'alumnat i de professorat del curs CAP 2007/08

<i>Matèries</i>	<i>Professorat</i>		
	<i>Alumnat</i>	<i>Teoria</i>	<i>Tutors</i>
Alemanys	20	5	5
Anglès	198	23	45
Ciències Naturals	276	29	98
Ciències Socials. Geografia i Història	450	11	87
Clàssiques	14	14	4
Econòmiques	87	6	21
Educació Física	232	27	25
Educació Visual i Plàstica	242	28	77
Filosofia	149	13	38
Física / Química	183	36	57
Formació Professional	79	7	56
Francès	33	3	8
Llengua i Literatura Castellana	192	15	41
Llengua i Literatura Catalana	87	10	15
Matemàtiques	102	8	45
Música	53	10	23
Psicopedagogia	69	2	20
Total	2.466	247	665

1.3. Normalització lingüística

L'ICE organitza la formació del professorat en llengua i cultura catalanes per tal de garantir el procés de normalització lingüística en els diferents nivells de l'ensenyament no universitari. S'organitzen cursos reglats, de perfeccionament, grups de suport a la llengua oral, sortides culturals i grups de treball.

S'han realitzat 381 matrícules i hi han col·laborat vint-i-tres professors i professores. S'ha mantingut la possibilitat de fer la matrícula per internet, opció iniciada el curs passat, pels bons resultats que s'han observat.

Les activitats que es fan en aquest àmbit són:

- a) *Cursos presencials*: llengua oral i escrita
- b) *Cursos semipresencials*: llengua escrita; didàctica; i història i geografia
- c) *Cursos intensius*: llengua oral i escrita
- d) Formació dels propis formadors: seminaris i conferències

2. PROGRAMA DE COL·LABORACIÓ AMB UB VIRTUAL / IL3

S'ha seguit amb l'Institut de Formació Continua (IL3) el projecte de formació amb el sistema de cursos virtuals en llengua catalana adreçats al professorat d'infantil, primària i secundària, continuant l'oferta que es va iniciar el curs 2003-2004 amb la col·laboració, signada per conveni, d'UB Virtual.

Des de l'inici –febrer de 2004– fins al moment actual s'han creat 35 cursos que treballen aspectes relacionats amb didàctiques, temes transversals, actualització de coneixements, etc. adreçats al professorat dels diferents nivells educatius. D'aquests cursos se n'han fet 9 edicions (dues per any acadèmic) amb un total de 3668 matrícules, algunes d'elles de fora del territori català. En cada grup s'oferten generalment 30 places i la mitjana d'ocupació per grup en totes les edicions s'ha situat en 25,65 alumnes/grup, dada altament significativa que mostra l'interès dels professionals de l'educació per la formació en modalitat semipresencial.

A més a més, durant el curs acadèmic 2007-08 s'ha dut a terme una línia comuna d'oferta formativa virtual i semipresencial adreçada a l'àmbit dels professionals de l'educació, de la formació i afins integrada per cursos de postgrau (veure apartat 7.3.) i altres ofertes formatives.

En l'àmbit de la formació permanent del professorat d'educació infantil, primària i secundària, s'ha completat la vuitena i la novena edició dels CLIP-ICE, curs acadèmic 2007-08, amb un total de 34 cursos de formació realitzats via Internet, tres més que el curs passat. Atès que d'alguns cursos se n'ha fet més d'una edició, el total real de cursos/grup impartits és de 48, en els quals s'hi han matriculat 1425 persones, 631 més que el curs anterior.

L'increment d'enguany en relació al curs acadèmic 2006-07 ha estat d'un 9,7% en cursos i d'un 78,5% en alumnat. Pel que fa a les qualificacions, el percentatge d'aptes de l'edició d'octubre'07 és del 87,54% i els de l'edició de febrer'08 es de 83,68%, nivells que es poden considerar molt positius i que han estat la tònica general d'aquest cursos des del seu inici.

El grau de satisfacció de l'alumnat que ha seguit els cursos CLIP es pot considerar molt satisfactori. Així ho indiquen les enquestes de satisfacció recollides. A tall d'exemple, la pregunta "En general, se sent satisfet/a d'haver realitzat el curs" obté una mitjana de 3,47 sobre 4 i obtenen qualificacions iguals o més altes les que valoren la qualitat dels materials, la competència del professorat i l'atenció rebuda per part del professorat tutor.

Finalment destaquen que s'ha assolit l'objectiu inicial i principal del programa CLIP-ICE: Arribar al professorat de la província de Barcelona i de la resta de Catalunya així com al de fora del territori català. Una dada que ho confirma és la dispersió territorial d'alumnat ja que, tot i que la ciutat de Barcelona té un 30,6% d'alumnat, la resta (el 69,4%) procedeix de 412 poblacions.

En la taula següent es presenta la relació dels cursos CLIP-ICE impartits en les edicions d'octubre de 2007 i febrer de 2008.

CURSOS CLIP-ICE	Octubre 2007	Febrer 2008
Catàstrofes naturals		X
Creació i manipulació d'imatge amb Photoshop	X	X
Creativitat i TIC aplicada a la tutoria	X	X
Didàctica multisensorial de les ciències		X
Educació emocional	X	X
Elaboració del pla tutorial	X	X
Elaborar documents electrònics integrant dades i multimèdia	X	
Esgotament emocional: el risc psicosocial	X	X
Esports i Valors en edat escolar	X	X
Estratègies de càlcul a l'educació primària	X	
Estratègies per a l'aprenentatge autònom a l'Educació infantil		X
Física i Química. Eines i recursos		X
Geometria per a Educació Infantil i Primària		X
Introducció al programari lliure		X
L'avaluació de l'alumnat a l'educació primària		X
L'evolució humana		X
Les Ciències de la Terra i del Medi Ambient al teu entorn de treball	X	
La llar i els productes quotidians, eines per educar física i química	X	X
Promoció de l'autoestima de l'alumnat i del professorat	X	X
Recursos a internet per treballar amb infants de 3 a 6 anys	X	X
Recursos musicals a la xarxa per a l'educació musical	X	
Second Life: Noves maneres d'aprendre i relacionar-se		X
Tractament institucional dels conflictes a l'aula	X	X
Viatge cap al coneixement i el compromís: les sortides escolars	X	

3. FORMACIÓ DEL PROFESSORAT D'UNIVERSITAT

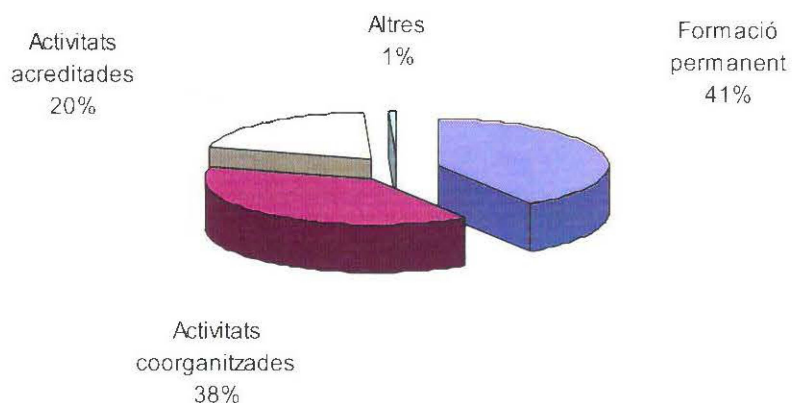
3.1. Resum quantitatiu de les activitats de la secció

Des de la secció de formació del professorat d'universitat s'han organitzat 160 activitats formatives (5,3 % més que el curs passat) amb un total de 4055 participants, la qual cosa representa un augment de l'1,2 % respecte al curs anterior.

Activitat	Nombre d'activitats	Participants
Formació Inicial: Diploma de postgrau <i>Iniciació a la docència universitària</i>	1	32
Formació permanent	62	1651
Activitats coorganitzades	52	1560
Activitats acreditades	45	812
Totals	160	4055

Quadre resum de les activitats de formació de la Secció de Formació del professorat d'universitat

Percentatge d'assistents per activitat

3.2. Breu descripció de les actuacions

De les accions dutes a terme en destaquem:

- a) **Formació inicial per a professorat novell.** Consta d'un curs de postgrau de formació semipresencial amb mentoria de professorat experimentat, adreçat a 30 professors/es novells de la Universitat de Barcelona i de 200 hores de durada. Aquest curs és la setena edició del Diploma de Postgrau d'Iniciació a la Docència Universitària.

L'objectiu bàsic d'aquest curs és proporcionar al professorat novell de la UB una formació pedagògica inicial per a la planificació, desenvolupament i avaluació de la seva tasca docent, així com el coneixement relacionat amb les peculiaritats de la Institució Universitària i les responsabilitats del seu professorat. El programa s'articula al voltant d'Accions de Formació i de Mentorització. El conjunt d'actuacions de la mentoria és essencial en el Programa i s'orienta sobretot cap a tres aspectes bàsics de la funció docent: la planificació dels continguts de l'assignatura i de l'ensenyament; l'observació, anàlisi i discussió de l'actuació del professor novell a l'aula; i l'elaboració de criteris i procediments per a l'avaluació de l'aprenentatge dels estudiants. Enguany han seguit aquest curs 32 professors i professores novells.

- b) **Formació permanent.** A l'edició dels mesos de gener/febrer es van ofertar un total de 28 activitats formatives distribuïdes en:

- Tallers: 24
- Jornada: 1
- Sessió de treball: 2
- Seminari: 1

A l'edició del mes de juny es van ofertar 31 activitats formatives distribuïdes en:

- Tallers: 25
- Jornades: 3
- Sessió de treball: 2
- Xerrada: 1

Com a novetat, en aquest curs acadèmic s'han ofertat activitats fóra dels períodes no docents (ICE viu). Entre els mesos d'abril i maig s'han ofert tres activitats formatives amb notable èxit.

A l'annex 2.1. es presenta la relació detallada de les activitats de formació permanent.

També s'han desenvolupat de manera específica accions d'assessorament i formació adreçades al professorat de la UB en relació a:

- La planificació docent dels nous **màsters oficials**, especialment adreçades als coordinadors de màster
- L'àmbit de la **innovació docent**, especialment adreçades als Grups d'Innovació Docent
- L'elaboració de les propostes de **nous Graus**

- c) **Acció tutorial:** Durant aquest curs acadèmic s'han realitzat diverses activitats relacionades amb els Plans d'Acció Tutorial de la Universitat de Barcelona (PAT-UB). Com a novetat cal destacar la creació d'un Espai Moodle destinat a tots els tutors de la UB, així com un altre Espai Moodle destinat als Coordinadors de tutories de cada ensenyament o centre.

- d) **Activitats coorganitzades amb els centres:** Formació a partir de les peticions dutes a terme per departaments o grups de professors d'un mateix centre, i d'acord amb el Coordinador de Formació del Centre. S'han realitzat 52 activitats coorganitzades entre l'ICE i els diferents centres de la UB. A l'annex 2.2. es presenta la relació d'aquestes activitats.
- e) **Acreditacions d'activitats formatives:** Durant el curs 2006-2007 s'han acreditat 45 activitats de formació. A l'annex 2.3. es pot consultar la relació d'activitats.
- f) **Màster en Política Acadèmica Universitària:** S'ha presentat i ha estat aprovada la tercera edició d'aquest màster que està previst s'iniciï el 20 de novembre de 2008.
- g) **Consell de Coordinació de Formació dels Centres:** Amb la voluntat de garantir que les activitats de formació responguin a les necessitats reals dels centres i de contribuir a la línia estratègica de millora de la qualitat docent en els ensenyaments de la UB, des de l'ICE es va crear al 2005 el Consell de Coordinació de Formació dels Centres, que durant el curs 2007-2008 ha continuat treballant activament en l'organització d'activitats de formació a demanda en els Centres, les anomenades activitats coorganitzades, de les quals se n'han realitzat 52 en aquest curs.
- h) **Seminari Permanent sobre Formació del Professorat de la Universitat de Barcelona:** El Seminari té la finalitat de reflexionar i debatre temes relatius a la formació del professorat de la UB. Els seus membres són especialistes en l'àmbit de la formació i l'avaluació en educació superior i de l'aprenentatge universitari.
- S'ha reunit dues vegades:
- El 15 de novembre de 2007 : Sessió coordinada per la Dra. Teresa Mauri, per analitzar "L'avaluació continuada dels aprenentatges de l'alumnat"
 - El 25 de juny de 2008: Sessió dedicada a fer un balanç i analitzar les perspectives de futur del Seminari.
- i) **Transició secundària-universitat:** A petició del Vicerectorat de Política Docent i del d'Estudiants es va fer el curs passat una proposta per impulsar una sèrie d'accions i continuar amb les que s'estan duent a terme, per abordar, prioritàriament, el trànsit de l'educació secundària a la universitat amb l'objectiu d'aconseguir que la Universitat de Barcelona sigui un referent de qualitat per al professorat de secundària.
- En aquest curs s'han realitzat les següents activitats:
- **Constitució de Grups de Treball Transició Educació Secundària-Universitat:** s'han realitzat tres reunions en els darrers mesos, a partir de les quals s'han generat documents de debat i han sorgit 14 línies de treball conjunt.
 - **Formació:** En aquest curs s'ha fet una sessió de formació per als professors col·laboradors de la Unitat d'Atenció a l'Estudiant per part dels diferents centres.
- j) **Publicacions:** S'han editat tres títols més de la Col·lecció "Educación Universitaria": *De la biblioteca al centro de recursos para el aprendizaje y la investigación* (Manuel Area, Fernando Hernandez i Juana Mª Sancho), *La enseñanza centrada en el aprendizaje* (Leonor Prieto, coord.) i *La enseñanza de resolución de problemas de física en la universidad* (Jenaro Guisasola et al.). S'han editat dos números més de la col·lecció Quaderns de docència universitària: *Aplicació de la carpeta d'aprenentatge a la Universitat* (Núria Giné (coord)) i *Les webquest, una metodologia d'aprenentatge cooperatiu* (Jordi Quintana i Elisabeth Higuera). Al moment de tancar aquesta memòria hi ha un nou número en fase d'impressió: *Campus Virtual UB: un nou entorn d'ensenyament-aprenentatge* (J. Simon).

- k) **Congrés Internacional sobre Docència universitària i Innovació (CIDUI):** Els dies 2-3 i 4 de juliol es va celebrar el V CIDUI. Aquesta nova edició del Congrés va tenir la seu a la Universitat de Lleida. Hi van assistir més de 800 congressistes, inclosos els membres dels diversos Comitès, i es van presentar i defensar 432 comunicacions. Aquesta edició va comptar amb la destacada assistència de 144 professors i professores de la UB, que van presentar i defensar 78 comunicacions.

Entre les novetats del Congrés cal destacar l'organització de tres Simposis, tres tallers i fins a cinc conferències i sessions de "café amb..." personalitats i especialistes presents al Congrés. També, com a novetat, cal afegir que l'AQU i l'ANECA van col·laborar amb la concessió de quatre premis als millors pòsters, votats pels Congressistes, en primera instància, i seleccionats pel Comitè Científic amb posterioritat. Dos professors de la UB van obtenir el Premi ANECA a la millor comunicació pòster.

La valoració dels congressistes i dels Comitès del Congrés és molt satisfactòria.

- l) **Red Estatal de Docència Universitària (REDU):** L'ICE, membre institucional d'aquesta xarxa, ha participat en els seminaris i les assemblees convocades per la REDU, a Sevilla (febrer 2008) i Lleida (juliol 2008).

4. EDUCACIÓ I COMUNITAT (FORMACIÓ DE FORMADORS DE PERSONES ADULTES I DE PROFESSIONALS D'INTERVENCIÓ SOCIOCOMUNITÀRIA)

La secció EDUCACIÓ I COMUNITAT respon al compromís de cooperació de la Universitat de Barcelona amb la ciutadania i el territori. El marc d'actuació consisteix en l'educació (no escolar) per a infants, joves i grans (al llarg de la vida), i es concreta en la formació i la recerca sobre intervenció sociocomunitària.

La secció orienta i desenvolupa activitats per a la formació i l'actualització de persones (professionals i voluntàries) que intervenen en l'àmbit d'educació i comunitat. La rellevància que està prenent la dimensió ciutadana de l'educació (comunitat i territori), comporta l'increment del compromís participatiu per part de les institucions educatives, com és el cas de l'ICE de la Universitat de Barcelona, el qual, a través de la secció d'Educació i Comunitat, s'ocupa de l'assessorament a institucions i entitats per al disseny i avaluació de projectes en matèria educativa transversal (educació, comunitat i territori), i de promoure i col·laborar en innovacions i estudis sobre el tema.

Actualment, els àmbits de treball es relacionen amb l'aprenentatge – servei (APS), plans educatius d'entorn (PEE), projectes educatius de ciutat (PEC), formació continuada de tècnics municipals, activitats formatives de caràcter sociocomunitari per a persones relacionades amb lleure, esport, serveis socials, cultura, salut, etc.

En el marc d'iniciatives relacionades amb l'aprenentatge-servei (APS), des de l'ICE es dóna suport a la gestió que el Departament d'Educació ha endegat per relacionar APS i Educació per a la ciutadania, en el marc de l'educació primària i secundària.

La secció continua impulsant accions sobre formació de formadors en APS a través d'un grup de treball coordinat pel professor Josep Palos que, un curs més, continua la seva activitat.

Durant el curs s'han desenvolupat accions amb les entitats següents :

- Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona
- Departament d'Educació
- Federació Catalana de l'Esplai
- Fundació Bofill. Centre promotor d'Aprenentatge – Servei
- Institut del Teatre. Barcelona
- Institut Municipal d'Educació de l'Ajuntament de Barcelona
- Transports metropolitans de Barcelona (Dra. Amèlia Tey i Dr. Enric Prats)

Cal destacar l'increment d'accions coordinades amb els responsables educatius de l'Institut del Teatre de Barcelona (Diputació de Barcelona) en la línia d'optimitzar processos d'actualització pedagògica per als professors/es de l'Institut, tan dels ensenyament professionals com superiors.

També es pot destacar l'inici de gestions amb entitats i institucions del tercer sector i del voluntariat amb la intenció de trobar vies de col·laboració per a la formació de quadres i responsables.

INFORMES I DOCUMENTS

El grup de treball que es va constituir per abordar una sèrie d'aspectes relacionats amb les polítiques educatives en el marc local, coordinat per la Dra. Amelia Díaz, ha lliurat a l'Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona el document-base *Municipis i Educació*.

El treball conjunt entre l'ICE i l'Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona s'ha concretat en l'informe *Planificació i programació del Programa de Formació Continuada per a responsables municipals d'Educació*.

Aquest curs ha finalitzat la seva activitat el grup de treball sobre Formació de persones adultes, el qual va iniciar l'activitat el 2006. El grup s'ha ocupat de la revisió i reflexió sobre alguns conceptes de la formació de persones adultes des de tres enfocaments: la percepció social, el concepte i les conseqüències operatives. Hi participen, a títol personal, experts de la UB, UAB, Diputació de Barcelona i CPNL.

La feina feta per aquest darrer grup queda recollida en el document *La formació bàsica de persones adultes*, consultable a <http://diposit.ub.edu/dspace/handle/2445/3761>

COL·LABORACIONS

Projecte Educatiu de Ciutat

L'ICE es constitueix com a entitat participant en el Projecte Educatiu de Ciutat, Institut Municipal d'Educació de l'Ajuntament de Barcelona, per al pla d'acció 2008-2011. A més, forma part del Consell Directiu del PEC (Dr. Àngel Forner en representació de l'ICE, i el Dr. Miquel Martínez en representació de la Universitat de Barcelona) i gestiona un dels fòrums de participació ciutadana sobre Educació i Valors (Dr. Enric Prats). D'aquesta manera l'ICE continua donant suport a una de les activitats educatives més suggerents que es duen a terme a Barcelona i que té una llarga tradició.

IV Congrés Educació i Entorn

El IV Congrés d'Educació i Entorn, amb el tema de CONVIURE / COM VIURE, celebrat els dies 22, 23 i 24 de maig a la Seu d'Urgell, culmina un procés de participació de diferents institucions amb el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

L'assistència de més de quatre-cents professionals de l'educació manifesta l'interès despertat pel Congrés. L'ICE, a banda de formar part del comitè científic del Congrés (Dr. Àngel Forner), presenta les experiències sobre educació-integració que duen a terme dos grups de treball; i aporta una ponència-diàleg sobre *Competències professionals d'agents educatius* en què participa el Dr. Miquel Martínez.

5. INNOVACIÓ EN FORMACIÓ

Les activitats d'aquest àmbit estan orientades cap a la formació i el desenvolupament professional del formador de formadors i de les persones que gestionen i desenvolupen els plans de formació. Les accions que s'han desenvolupat aquest curs es concreten en:

1. Formació

Promoció del treball en les noves línies de formació de formadors/es i de gestors/res de formació a partir del Model de Formació de l'Institut des de les dimensions formatives d'innovació i recerca.

- Planificació d'una proposta integrada i professionalitzadora de formació de formadors/es modular, flexible, adaptada a les necessitats específiques del col·lectiu, des de l'enfocament del Model de Formació elaborat per l'ICE. Aquesta formació s'ha dut a terme amb formadors i formadores del Baix Llobregat, organitzat per la Secció de Formació 0-18.
- Planificació i desenvolupament de la primera edició del Postgrau de Gestió de la Formació. Aquesta formació ha estat encarregada per la Subdirecció General de Formació i Desenvolupament del Personal Docent, flexible, adaptada a les necessitats específiques dels gestors i gestores dels Serveis Educatius Integrats de Catalunya, que tenen la nova funció de planificar la formació del professorat de la seva zona. El Postgrau ha estat cursat per 30 directores/res dels SEI. Ha constat de 180 hores, i s'han desenvolupat interessants treballs d'aplicació, que van ser defensats davant un tribunal mixt, format per professorat del Postgrau i responsables del Pla de Formació de Catalunya.

2. Recerca

Desenvolupament de la recerca *El perfil del formador i la formadora de formadors i formadores des de la perspectiva practicoreflexiva. Definició del mapa competencial d'aquest professional i la seva formació*. S'han contrastat els resultats obtinguts amb els resultats de l'equip d'investigació de l'ICE de la Universitat de les Illes Balears que ha desenvolupat una rèplica de la recerca, dins el seu context. En l'actualitat s'està acabant d'elaborar un informe comparatiu.

3. Difusió

- Realització del I Congrés Internacional “*Noves Tendències en la Formació Permanent del Professorat*”. Durant el congrés els més de 600 participants, provinents de 16 països diferents i de la pràctica totalitat de les Comunitats Autònomes espanyoles, han fet una revisió de les noves tendències que s'estan donant en el camp de la Formació Permanent Docent i han pogut reflexionar sobre la seva aplicació en la societat educativa del futur.

S'ha creat un espai per a l'exposició, reflexió i debat de recerques, idees o altres aportacions sobre la formació permanent docent en el s. XXI, s'ha fomentat la comunicació i la col·laboració a nivell internacional en l'àmbit de la formació permanent del professorat, s'ha analitzat l'estat actual de la formació permanent del professorat a Europa i Llatinoamèrica, tot cercant elements que permetin identificar les noves tendències de formació i les pràctiques que d'elles se'n deriven i s'han presentat experiències educatives innovadores sobre la formació docent. Tot això a partir de les conferències, els tallers i les més de 300 comunicacions presentades.

El congrés s'ha desenvolupat a través dels temes següents:

- *La identitat docent*
 - *La teoria de la complexitat i la societat del coneixement en la Formació Permanent del Professorat*
 - *Noves Tendències en la Planificació, l'Avaluació, l' Organització i gestió de la formació*
 - *Noves Tendències en la Formació de formadors i formadores i en la Pràctica formativa*
-
- Difusió de les aportacions científiques resultants del treball realitzat en el congrés: Edició i publicació del llibre: *Actes del I Congrés Internacional Noves Tendències en la Formació Permanent del Professorat*. ICE UB/FODIP: ISBN: 978-84-96907-01-0.
 - En preparació: S'ha iniciat el procés per publicar el llibre de ponències del congrés.

6. RECERCA

Aquesta secció ha dut a terme accions per a:

- ✓ Desenvolupar la recerca en els àmbits prioritaris de treball de l'ICE.
- ✓ Impulsar la generació i difusió de coneixement de naturalesa interdisciplinar sobre formació en l'àmbit educatiu.
- ✓ Impulsar la generació i difusió de coneixement de naturalesa interdisciplinar sobre docència universitària.
- ✓ Difondre els resultats i les activitats de recerca realitzades pels grups de l'ICE.
- ✓ Incentivar la participació dels investigadors en projectes competitius (nacionals, europeus).
- ✓ Promoure la formació d'investigadors i grups de recerca de l'àmbit educatiu.
- ✓ Facilitar les tasques de gestió i administració de projectes.

6.1. Servei d'assessorament a la recerca (SAR)

L'objectiu fonamental d'aquest servei és oferir als investigadors un servei d'informació, assessorament i formació sobre temes de recerca.

A l'inici del curs acadèmic s'ha tingut una sessió de coordinació amb els assessors i assessores del SAR amb la finalitat principal de valorar les activitats realitzades durant curs 2006-2007 i de planificar les del curs 2007-2008.

Des del SAR s'han atès 60 consultes de caire metodològic i s'ha fet el procés d'assessorament dels grups de Recerca del Programa REDICE i del professorat de primària i secundària que gaudeix de llicències d'estudi retribuïdes, que ha sol·licitat el servei.

Aquest any s'han dut a terme tres activitats de formació sota demanda:

- Un curs dirigit al professorat d'infantil, primària i secundària amb llicències d'estudi retribuïdes sobre "Bases metodològiques per a la recerca educativa" amb una durada de 30 hores. En aquesta oportunitat s'ha ofertat un mòdul obligatori i quatre tallers optatius, el professorat havia de seleccionar un mínim de dos i màxim de tres dels quatre tallers ofertats. A més, s'ha ofert una Jornada informativa sobre la convocatòria de llicències d'estudi retribuïdes pel curs 2008-2009.
- Un seminari dirigit al personal de recerca de l'ICE sobre "Anàlisi de dades en investigació educativa" amb 30 hores de durada.
- Un curs dirigit als grups de recerca consolidats adscrits a l'ICE, a professorat UB i a personal de recerca en formació de la UB sobre "Anàlisi de dades qualitatives amb Atlas.ti" amb 10 hores de durada.

Addicionalment, s'ha dissenyat l'oferta de cursos a mida pel proper mes de setembre de 2008, en funció de les peticions rebudes els mesos de juny i juliol.

El SAR ofereix també alguns serveis complementaris:

- Introducció de dades quantitatives i qualitatives
- Anàlisi de dades quantitatives i qualitatives
- Codificació de registres
- Categorització d'entrevistes

El SAR disposa d'un espai web per fer consultes (<http://ice.ub.edu/recerca/assess.htm>) i d'un altre espai per obtenir informació documental i de suport sobre la recerca (<http://ice.ub.edu/recerca/recursos.htm>).

6.2. Cursos de formació en recerca

Aquest any s'ha fet una anàlisi de les necessitats formatives del professorat UB en l'àrea de la metodologia de la recerca, i en funció dels resultats obtinguts, s'ha elaborat una proposta d'11 cursos de formació que s'han portat a terme dins el Pla de Formació Permanet del Professorat Universitari de la UB.

Específicament, s'han dut a terme les següents activitats formatives:

Títol del curs	Durada	Professorat
Elaboració de qüestionaris	20 h.	Francesc Martínez
Entrevistes qualitatives en la investigació social	8 h.	Miguel Valles
Estadística inferencial amb SPSS	30 h.	Javier Ormazábal Ruth Vilà
Introducció a l'anàlisi de dades qualitatives i al programa NVivo	15 h.	Marta Sabariego
Introducció a l'anàlisi de xarxes socials	12 h.	Carlos Lozares Mari Paz Sandín
Introduc. al programa d'anàlisi de dades qualitatives Atlas.ti 5.0	12 h.	Mari Pau Sandín
Metodologia observacional	8 h.	M. Teresa Anguera
Proves d'avaluació dels aprenentatges	20 h.	Francesc Martínez
Recursos d'informació	6 h.	Mercè Cardona M. Carmen Alpañíz
Redacció en el procés d'investigació	8 h.	Liliana Tolchinsky
Tècniques estadístiques multivariants	20 h.	Joan Guàrdia Maribel Però

6.3. Butlletí electrònic sobre Recerca Educativa

L'objectiu fonamental del butlletí electrònic *LaRecerca* és difondre els resultats i les activitats de recerca realitzades pels projectes i grups de l'ICE i les activitats de recerca realitzades per col·laboradors externs relacionats amb la temàtica de recerca de l'ICE.

El butlletí, que es pot consultar a l'espai web <http://ice.ub.edu/recerca/butlleti/llistat.htm>, recull informació sobre recerques educatives, fitxes per a investigadors amb l'objectiu de difondre tècniques bàsiques de recerca i ressenyes de llibres sobre metodologia de la investigació.

Durant aquest curs s'han publicat els números 9 i 10 del butlletí, s'ha fet manteniment de la llista de distribució dels subscriptors i el de la base de dades amb informació de les 178 persones que actualment estan subscrites al butlletí.

S'ha dut a terme un projecte de creació d'una nova revista electrònica per al curs acadèmic 2008-2009. Aquesta revista s'anomenaria Revista d'Innovació i Recerca en Educació (REIRE) i tindria com a objectius fonamentals ser un espai d'intercanvi entre investigadors de l'àrea, i a més, fer difusió de:

- L'activitat i els resultats de la recerca i la innovació obtinguts dins del marc dels projectes de recerca i dels grups i equips de recerca adscrits a l'ICE.
- L'activitat de recerca i d'innovació educativa desenvolupada per part de col·laboradors externs, principalment d'investigadors del territori català, però també de la resta del món.
- La documentació de suport a la recerca i a la innovació educativa, d'utilitat per als investigadors.

S'espera que aquesta nova revista estigui incorporada a l'espai de Revistes Catalanes amb Accés Obert (RACO) i que es publiqui dues vegades a l'any, específicament, als mesos de novembre i maig. A més, s'espera que estigui gestionada amb l'estàndard internacional Open Journal Systems (OJS)

6.4. Programa de recerca en docència universitària i equips de recerca

El *Programa de Recerca en Docència Universitària* de l'ICE de la UB, gestionat per la Secció de Recerca, té com a objectiu promoure la creació d'equips i xarxes de recerca que contribueixin a generar i difondre coneixement interdisciplinari sobre l'ensenyament universitari.

Els 22 equips de recerca seleccionats a la convocatòria 2006 del Programa de Recerca en Docència Universitària de l'ICE han continuat treballant durant aquest curs, prèvia presentació i aprovació de l'informe anual de progrés al mes d'octubre de 2007. S'espera el lliurament d'un article final que reculli els resultats de la recerca desenvolupada dels projectes portats a terme per aquests equips per l'octubre de 2008. Aquest article es vol publicar en una revista científica de reconegut prestigi.

Durant el mes de juny de 2008 es va realitzar la Trobada REDICE-06 amb els objectius de:

- a) Facilitar l'intercanvi entre els investigadors que porten a terme els projectes de recerca seleccionats dins la convocatòria del Programa de Recerca en Docència Universitària REDICE-06 i
- b) Fer una valoració de la convocatòria REDICE-06 i recabar informació per a la convocatòria REDICE-08.

La conferència inaugural va estar a càrrec del Dr. Carlos Lozares i va versar sobre *L'anàlisi de xarxes socials*. A més, es va presentar el projecte de la nova Revista d'Innovació i Recerca en Educació (REIRE) i de la versió preliminar de la convocatòria REDICE-08.

Al mes de juliol de 2008 ha sortit la convocatòria REDICE-08 amb dues modalitats: La modalitat A per equips que no hagin gaudit d'ajuts en anteriors convocatòries REDICE i la modalitat B per projectes coordinats constituïts per dos o més equips liderats per un grup que hagi estat seleccionat en alguna de les passades convocatòries REDICE.

En aquesta oportunitat la convocatòria s'ha fet compatible amb la convocatòria d'ajuts a projectes d'innovació docent (PID 2008) del vicerectorat de política docent de la UB. Per tant, els projectes podran presentar-se individualment i simultàniament a les dues convocatòries.

Adicionalment, s'han ampliat els temes que es prioritzaran dins la convocatòria. Específicament, es prioritzaran els projectes de recerca que s'emmarquin dins d'alguns dels temes següents:

- a) Habilitats i competències dels estudiants,
- b) Impacte d'innovacions docents,
- c) Relació entre l'ensenyament universitari i el món laboral,
- d) Transició a la universitat,
- e) El gènere en la docència universitària,
- f) Ús de plataformes TIC per donar suport a l'ensenyament presencial,
- g) Estudis de seguiment d'egresats,
- h) Competències ètiques en la formació universitària, i
- i) Metodologies d'avaluació continuada.

Continuen la seva tasca els equips de recerca constituïts al curs acadèmic 2004-2005 i els constituïts al curs 2006-2007, els quals investiguen sobre:

- Creació d'Activitats d'Aprenentatge (RECAP) dirigit per la professora Wilma Penzo del departament de Psiquiatria i Psicobiologia Clínica.
- Ensenyança de l'Ètica a Filosofia (REFIL) dirigit per la professora Margarita Mauri, del departament de Filosofia Teorètica i Pràctica.
- Farmàcia Assistencial i Atenció Primària (REFASAP) Unitat de Farmàcia Clínica i Farmacoteràpia dirigit per la professor Eduardo Mariño del departament de Farmàcia i Tecnologia Farmacèutica.
- Rendiment i Abandonament dels Estudiants de primer curs de la Facultat de Geologia (RAEGE) dirigit pel professor Alex Marcuello, del departament de Geodinàmica i Geofísica.
- Seguiment dels Egresats de Bioquímica (SEBUB) dirigit per la professora Montserrat Busquets del Departament Bioquímica i Biologia Molecular.

6.5. Grups i projectes de Recerca de l'ICE

L'ICE té adscrits dos grups de recerca consolidats: el Grup de Recerca per a l'*Estudi del Repertori Lingüístic* (GRERLI), dirigit pel professor Joan Perera i per la professora Liliana Tolchinsky, i el Grup d'*Entorns i Materials per l'Aprenentatge* (GR-EMA), dirigit per la professora Begoña Gros. A l'inici del curs acadèmic ha tingut lloc una reunió amb

aquests grups on han tingut l'oportunitat de presentar una síntesi de les seves activitats, i de fer aquells suggeriments i propostes que consideraven adients tant per la Secció de Recerca en particular com per l'ICE en general.

S'ha participat en els projectes de recerca i/o estudis següents:

- "Casos en xarxa per a la formació d'educadors i educadores que treballen amb adolescents". Projecte finançat per l'ARCE. Investigador principal: Artur Parcerisa. Participants de l'ICE: Francesc Balagué i Begoña Gros.
- "El desarrollo del repertorio lingüístico en hablantes no nativos de castellano y catalán". Ministerio de Educación y Ciencia. SEJ2006-11083/EDUC. Investigador principal: Joan Perera.
- "La adopción de las tecnologías de la información y la comunicación para la construcción colaborativa del conocimiento". Ministerio de Educación y Ciencia. SEJ2006-01727. Investigadora principal: Begoña Gros.
- "Las condiciones del aprendizaje inicial de la lengua escrita: influencia de las prácticas vigentes en el aula y de los conocimientos previos de los alumnos". Ministerio de Educación y Ciencia. SEJ2006-05292/EDUC. Investigadora principal: Liliana Tolchinsky.
- "Situació de la recerca en educació a Catalunya", Fundació Jaume Bofill. 2007, 2008. Coordinació: Begoña Gros. Participants: Nuria Giné, Iolanda Garcia, Ingrid Noguera, Pablo Lara.
- "TMB Educa". Projecte finançat per Transports Metropolitans de Barcelona. Investigadors principals: Amèlia Tey i Enric Prats.
- "Paradoxes entre cultures: ús pedagògic del WebQuest". Projecte finançat per l'AGAUR. Investigador principal: Enric Prats.
- "Promoció i desenvolupament de valors democràtics a secundària". Projecte finançat pel Parlament de Catalunya i l'ICE-UB. Investigador principal: Enric Prats.
- Obtenció de l'Ajut en equipament i infraestructures destinats a la recerca-PEIR 2006. Subvenció per l'import de 10.950,51 euros. Mitjançant aquest ajut s'ha millorat la infraestructura de recerca de l'ICE amb nou equipament de lectura i processament de dades i nou equipament informàtic.

6.6. Estudis

El Vicerectorat de Política Docent de la Universitat de Barcelona ha encarregat dos estudis.

En primer lloc, un estudi amb l'objectiu de conèixer la distribució de l'activitat d'innovació docent de la UB i la seva relació amb l'activitat de recerca durant els anys 2006 i 2007. En aquest estudi, coordinat per Lissette Fernández Núñez de la Secció de Recerca de l'ICE, s'està realitzant una descripció general dels projectes, temàtiques, recursos gestionats, dels grups d'innovació docent que pertanyen a cada centre per tal de poder elaborar un perfil de la seva activitat en aquesta àrea.

I en segon lloc, un estudi amb l'objectiu de diagnosticar l'aplicació de l'avaluació continuada dels aprenentatges en el primer trimestre del curs 2007-2008. En aquest estudi, coordinat per Maria José Rubio de la Secció de Recerca de l'ICE, s'està realitzant una anàlisi dels plans docents per conèixer el seguiment de la normativa a nivell oficial i s'estan fent enquestes al professorat i a l'alumnat per conèixer el

seguiment real i els problemes detectats. Es preveu fer "focus groups" entre membres del professorat per conèixer la seva visió de la problemàtica

6.7. Participació en congressos i altres activitats formatives

S'ha participat en les activitats següents:

- Jornada Informativa del 7è Programa Marc de la Unió Europea: "El nou Consell Europeu de Recerca: programa Idees del 7è Programa marc de la Unió Europea" organitzada per Activa 7PM-Pla d'incentivació per a Catalunya, de la Generalitat de Catalunya, al mes de novembre de 2007.
- Curs sobre "Entrevistes qualitatives en la investigació social" dictat pel Dr. Miguel Valles al mes de febrer de 2008.
- Curs sobre "Anàlisi de xarxes socials" dictat pel Dr. Carlos Lozares al mes de juny de 2008.
- "V Congrés Internacional Docència Universitària i Innovació (CIDUI)" al mes de juliol de 2008.

7. ALTRES ACTIVITATS

7.1. Premis d'Educació ICE-UB

S'ha dut a terme la resolució de la convocatòria dels *Premis d'Educació de l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Barcelona*. Els jurats, un per cada premi, es van reunir el dia 4 de juny als locals de l'ICE i van acordar els següents premis:

- 17a. Convocatòria del Premi Pau Vila, amb la col·laboració de la Fundació Congrés de Cultura Catalana, a treballs originals i/o experiències fetes en l'àmbit educatiu que contribueixin al coneixement i respecte del medi geogràfic i natural.

El Jurat format per Sara Blasi, Martí Boada, Josep Romeu, Jaume Terradas, Teresa Tilló i Joan Vilà Valentí va decidir atorgar el premi de l'edició d'enguany al treball ***Per què no riu el riu? Estudi ecològic del riu Ter al seu pas per Manlleu***, presentat per Albert Santasusagna Riu. Va rebre el reconeixement del Jurat amb la concessió d'una menció especial el treball ***Els tresors de la platja. Col·lecció de petxines trobades a les platges de Catalunya*** d'Arnau Ribera Tort.

- 3a convocatòria del Premi Jesús Garanto Alós, conjuntament amb el Departament de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació (MIDE). La finalitat del premi és reconèixer a institucions i/o persones que s'hagin significat per la seva contribució en àmbits de l'Educació Especial.

El jurat format per Xavier Blecuà, Carmen Ortiz, Isabel Paula, Eduard Rigo i Antonio Sánchez Asín va decidir atorgar el premi a la candidatura presentada per la Institució ***Centre d'educació especial Gaspar Hauser i la seva xarxa educativa***, de Palma de Mallorca. El jurat van destacar que la candidatura estava avalada per diverses institucions i que “mostrava l'entitat, la trajectòria, transcendència i coherència del treball de la institució. Es posa de manifest la implicació dels pares, la creació d'associacions, la lluita per un diagnòstic, l'atenció primerenca, l'escolarització, la inserció laboral i la integració social del col·lectiu al qual atenen i donen suport”.

- 3a convocatòria del Premi Francesc Xavier Gil i Quesada, a treballs inèdits d'innovació en educació que es caracteritzin per la seva qualitat metodològica.

El jurat integrat per M. Teresa Anguera, Joan Coma, Joan Mateo, Antoni Sans i Ignasi Vila va decidir atorgar el primer premi al treball ***Fotografia i coneixement, un taller per a la convivència i cohesió social*** de Marta Jiménez Albiol. Atesa la qualitat dels treballs presentats, els membres del Jurat van concedir dues mencions especials als treballs ***Eros a l'Aula. Una experiència d'educació afectiva i sexual amb alumnes i famílies*** de Rafaela Subías de la Fuente, i ***Pronunciem*** de Josep Pi i Mallarach.

Els premis van ser lliurats el dia 12 de juny a l'Aula Magna de l'Edifici Històric en un acte presidit pel director de l'ICE, Dr. Miquel Martínez, amb la participació dels professors Dr. Joan Vilà i Valentí, membre del tribunal de Premi Pau Vila, Dr. Antoni Sans Martín, membre del tribunal de Premi Francesc Xavier Gil i Quesada, Antonio Sánchez Asín, membre del tribunal del Premi Jesús Garanto Alós i del subdirector de l'ICE, Sr. Iñaki Echebarria.

Com en edicions precedents, l'Institut de Ciències de l'educació donarà difusió de les obres guanyadores per donar a conèixer la important contribució dels treballs guardonats en el coneixement i l'educació.

7.2. Jornades i congressos

S'han organitzat setze activitats, amb un total de 2.177 participants.

- Jornades d'*Introducció al coaching per a tutors i tutores*. Barcelona, 2, 3 i 4 de juliol de 2007
- Congrés internacional *Taula d'Història: El valor social i educatiu de la història*. Barcelona, 5, 9 i 10 de juliol de 2007.
- Congrés internacional *Noves tendències en la formació permanent del professorat*. Barcelona, 5, 6 i 7 de setembre de 2007.
- II Jornada sobre *Drogues i educació*. Barcelona, 7 de novembre de 2007. (Organitzada pels departaments de THE i MIDE amb la col·laboració de l'ICE).
- II Congrés d'educació de les arts visuals. *Creativitat en temps de canvi*. Barcelona, 8, 9 i 10 de novembre de 2007.
- III Jornades sobre la formació receptora. *Lectura de llibres i pantalles*. Barcelona, 23, 24 i 25 de gener de 2008. (Organitzada pel Grup de Recerca FRAC, departament de Didàctica de la Llengua i la literatura i ICE).
- VIII Trobada de professorat de Ciències de la Terra i Medi Ambient del Batxillerat. *L'espècie humana i l'escorça terrestre*. Barcelona, 25 de gener de 2008.
- IV Jornades d'Educació Emocional. *Educació per a la ciutadania: la dimensió emocional*. Barcelona, 6 i 7 de març de 2008.
- IV Trobada de professorat de Biologia de Batxillerat. *La Biologia actual: Actualització de coneixements i noves tecnologies*. Barcelona, 7 març de 2008.
- I Jornades *Fer de mestre en Educació Física: Compartint experiències*. Barcelona, 9 de maig de 2008.
- Jornada de formació *Hidroteràpia estètica*. Caldes de Montbui, 16 de maig de 2008.
- I Congrés *Família i Valors. Educant ciutadania*. Barcelona, 27, 28 i 29 de maig de 2008.
- II Trobada d'intercanvi d'experiències de *La família professional de Serveis Socioculturals i a la comunitat*. Barcelona, 20 de juny de 2008.
- II Jornada *La família professional de Sanitat*. Barcelona, 25 de juny de 2008.
- Jornada *Els titelles. Una eina educativa*. Barcelona, 26 de juny de 2008.
- I Trobada de professorat de Batxillerat i Cicles formatius de grau superior. *Ciències pel món contemporani: Electrònica i tecnologia de la Informació*. Barcelona, 26 de juny de 2008. (Organitzada pel departament d'Electrònica i ICE).

7.3. Màsters i postgraus

S'han desenvolupat, amb un total de 271 participants, els 8 cursos següents:

✓ Màsters:

- Màster virtual *Democracia y Educación en Valores en Iberoamérica* (ICE - UBVirtual, vuitena edició)
- Màster interuniversitari *Educación Médica* (Univ. de Barcelona – Universitat Autònoma de Barcelona – Universitat de Lleida – Institut d'Estudis de la Salut)

✓ Diplomes de postgrau:

- *Iniciació a la Docència universitària* (setena edició)
- *Educació Plurilingüe*. Curs semipresencial (ICE - UBVirtual, sisena edició)
- *La tutoria i la seva pràctica* (tercera edició)
- *Aprofundiment en primer cicle d'Educació infantil* (tercera edició semipresencial)
- *Trastorns de l'espectre autista: Diagnòstic i intervenció* (tercera edició)
- *Gestió de la Formació permanent*. És la Primera edició d'aquest curs, organitzat per encàrrec del Departament d'Educació, adreçat al personal dels Serveis Educatius que atenen la formació permanent del professorat des del curs acadèmic 2007-08. El seu objectiu és formar professionals dels serveis educatius, amb criteris fonamentats i preparats per dur a terme la planificació, disseny, gestió i avaluació de la formació, d'acord amb les exigències del context. Es preveu presentar una nova proposta i continuar impartint formació en gestió mitjançant aquest diploma.

S'han elaborat i presentat a l'Agència de Postgrau vuit propostes (3 màsters i 5 diplomes de postgrau) per impartir durant el curs acadèmic 2008-09. Es duran a terme els cursos següents:

- Màster virtual *Democracia y Educación en Valores en Iberoamérica* (ICE - UBVirtual, vuitena edició)
- Màster *Política Acadèmica Universitària (PAU)* (tercera edició)
- Màster *Política i Gestió Universitària* (primera edició semipresencial). Conveni amb la Universitat Nacional del Nordeste (Argentina) i el Banco de Santander.

Diplomes de postgrau:

- *Iniciació a la Docència universitària* (vuitena edició)
- *Educació Plurilingüe*. Curs semipresencial (ICE - UBVirtual, setena edició)
- *La tutoria i la seva pràctica* (quarta edició)
- *Aprofundiment en primer cicle d'Educació infantil* (quarta edició semipresencial)
- *Trastorns de l'espectre autista: Diagnòstic i intervenció* (quarta edició)

8. PUBLICACIONS

— Col·lecció “Educación Universitaria”

Aquesta col·lecció, coeditada amb Editorial Octaedro, va adreçada al professorat d'universitat i a futurs docents, i pretén contribuir a donar respostes adequades als reptes que plantegen tant els nous paradigmes sobre el procés de docència-aprenentatge com la construcció de l'Espai Europeu d'Educació Superior i oferir el coneixement dels experts i l'experiència dels professors i professores.

Se n'han editat tres títols: *De la biblioteca al centro de recursos para el aprendizaje y la investigación* de M. Area, F. Hernández i J.M. Sancho; *La enseñanza de resolución de problemas de física en la universidad* de J. Guisasola, M. Ceberio, J.M. Alamudí i J.L. Zubimendi; i *La enseñanza universitaria centrada en el aprendizaje de estrategias útiles para el profesorado* de L. Prito, A. Blancio, P. Morales i J.C.Torre.

— Col·lecció “Quaderns de Docència Universitària”

Aquesta col·lecció pretén posar a l'abast del professorat d'universitat documents i materials de treball referits a temes de docència superior que facilitin la formació del professorat i permetin la difusió i l'intercanvi d'experiències.

Durant aquest curs s'han publicat els números: 10: *Aplicació de la carpeta d'aprenentatge a la Universitat* de N. Giné (Coord.) i 11: *Les Webquest, una metodologia d'aprenentatge cooperatiu, basada en l'accés, el maneig i l'ús d'informació de la Xarxa* de J. Quintana i E. Higuera.

— Col·lecció “Cuadernos de Educación” (ICE-UB i Horsori)

S'han editat dues obres: *Músicas del mundo, Una propuesta intercultural de educación musical* de Natàlia Nadal Pedrero; i *Materiales literarios en el aprendizaje de lengua extranjera*, de Antonio Mendoza Fillola.

— Col·lecció “Cuadernos de Formación del Profesorado de Educación Secundaria”

S'ha editat “*Cinco hilos para tirar de la motivación y el esfuerzo*” de J. Escaño i M. Gil de la Serna

— Revistes

- *Enseñanza de las Ciencias Sociales. Revista de Investigación.*

En col·laboració amb l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona, s'ha impulsat aquesta revista amb l'objectiu de donar a conèixer

treballs de recerca que es realitzen en didàctica de les ciències socials, d'aprofundir en la seva base teòrica i pràctica i presentar noves línies i nous temes d'investigació.

S'ha editat el setè títol d'aquesta revista, que es pot consultar a:

<http://161.116.7.34/publicacions01/revistes.htm>

▪ Revista *Temps d'Educació*.

Durant el present curs se n'han editat els números 32, 33 i 34. Les monografies respectives han estat:

- Economia de l'educació.
- Cos, identitat i diversitat cultural
- Llegir críticament, al llarg del currículum

— **Altres publicacions**

En col·laboració amb el Departament de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic s'ha editat l'obra *Miquel Meler i Muntané: Vocación y Pedagogía. Los orígenes de la Pedagogía terapéutica en España*. Coordinadors C. Buisán e I. Echebarria.

ANNEXOS

ANNEX 1. SECCIÓ DE FORMACIÓ DEL PROFESSORAT D'EDUCACIÓ INFANTIL, PRIMÀRIA I SECUNDÀRIA. RESUM D'ACTIVITATS I ALUMNAT: TABULACIÓ I GRÀFIQUES

En primer lloc es presenta un quadre amb la relació dels 66 grups de treball (8 més que l'any passat) que desenvolupen la seva activitat en aquest ICE, en el marc dels diferents programes, i que realitzen estudis i elaboren materials d'innovació docent per a la millora de l'educació. Com l'any 2006-07, els grups de treball s'han incrementat en un 11%.

A continuació, es presenten les taules d'activitats i d'alumnat matriculat a l'ICE: les taules i gràfiques de la distribució de les activitats de cada Programa i de l'alumnat matriculat en les mateixes i les de les activitats segons modalitats formatives i nivell educatiu (distribució i alumnat matriculat).

Aquest any acadèmic l'Institut, d'acord amb l'aplicació del Pla de formació del Departament d'Educació, ja no ha desenvolupat activitats de formació a les zones. El curs passat encara es va actuar directament en 11 de les 22 zones adscrites a aquest Institut. La reducció de zones està motivada pels canvis en el model de formació permanent i de gestió realitzats pel Departament d'Educació que enguany encarrega als ICEs la formació del professorat formador. Això explica que, en una primera anàlisi comparativa general de les dades d'aquest curs amb les del curs 2006-2007, s'observi una reducció global d'un 50% tant d'activitats desenvolupades com d'alumnat.

Les activitats d'Iniciativa ICE no han sofert cap canvi fonamental en aplicar el Pla de formació. L'anàlisi de les dades que fan referència a aquestes activitats de formació ens indiquen que han augmentat en un 4% les activitats desenvolupades (de 311 a 324) amb un increment d'alumnat del 10% (de 6251 a 6891 persones matriculades el curs 2006-07).

Comparant l'activitat dels Programes amb la desenvolupada el curs passat s'observen increments significatius en els Programes d'*Educació Física*, *Educació Visual i Plàstica* i *Tutoria, Convivència i Inclusió* i una reducció d'activitat en *Projectes de Treball* i *Audiovisuals*.

La modalitat formativa de "curs" és la més realitzada (61%) que segueixen un 71% dels matriculats. És important assenyalar que més de la meitat dels cursos s'imparteixen en les modalitats "semipresencial" i "virtual" que han tingut un increment important.

Finalment indicar que el nivell educatiu on s'han desenvolupat més activitats ha estat en *Internivells: Educació Infantil – Primària – Secundària* (20% d'activitats i 27% de matrícules) seguit del de l'*Educació Secundària* (18% d'activitats i 20% de matrícules) seguit del d'*Educació Primària* (14% d'activitats i 13% de matrícules).

1.1. Llistat de Grups de Treball

66 grups de treball

- Adolescència i conductes de risc
- Activitats de ciències de la terra
- Anàlisi de les necessitats de formació dels formadors i formadores en l'actualitat
- Anàlisi dels perfils professionals del professorat formador des de la perspectiva pràctica reflexiva
- Artistes, creativitat i relacions íntimes
- Avaluació de l'impacte de la formació sobre l'acció tutorial
- Biologia i esport
- Competències bàsiques i avaluació
- Comunitat en pràctiques de matemàtiques. Secundària . Grup de treball fonamentat en la pràctica reflexiva
- Desenvolupament i avaluació de les capacitats humanes
- El tàndem anglès i àrees
- El treball de recerca en el batxillerat: l'aplicació del mètode científic
- Elaboració de materials digitals
- Ens movem, tot divertint-nos!
- Estratègies de comunicació en les accions formatives
- Ètica de la docència en Educació Física
- Experiències per innovar a la classe de llengua
- Famílies homoparentals a través de dibuixos i contes
- Filosofia i ciutadania
- Filosofia i joventut
- Formació de formadors d'àrea de llengua en un context plurilingüe
- Formació de formadors per la innovació en l'ensenyament per competències
- Formació de formadors: innovació i formació en gestió relacional
- Formació de formadors: innovació en mediació a primària
- Formació de formadors en aprenentatges amb titelles a les aules d'educació especial
- Formació de formadors en coaching com a eina per a l'acció tutorial
- Formació de formadors en competència socioemocional del docent
- Formació de formadors en conflictes i mediació
- Formació de formadors en educació emocional
- Formació de formadors per a l'escola inclusiva, una manera millor de fer escola
- Formació de formadors: habilitats comunicatives del mediador
- Formació de formadors en plans de millora: pla de formació de centre
- Formació de formadors: Programa d'Educació Especial
- Formació de formadors en tutoria de primària

- Formació de formadors de Tutoria en pràctica reflexiva
- Formació de formadors en l'ús de les intel·ligències múltiples de H. Gardner en l'educació
- Formació en pràctica reflexiva LE
- GIEFD. Grup d'investigació i experimentació en fonaments del disseny
- Grup d'innovació de ciències experimentals
- Grup de recerca per a l'Acció Tutorial (GRAT)
- Grup de recerca de l'Índex per a la Inclusió
- Inclusió d'alumnat amb discapacitat a l'Educació Física escolar
- Interculturalitat i integració en societats multiculturals i nous reptes
- L'APS en el marc de l'Educació per a la ciutadania
- La escola inclusiva
- La tipologia textual
- La violència en el discurs femení
- L'expressió de conviure dins l'escola
- Medi social i valors per a la ciutadania
- Museus i escola
- Nous entorns d'aprenentatge
- Projecte d'innovació curricular i metodològica de la química del batxillerat
- Projecte d'implantació de l'Índex per a la Inclusió: Jornada d'intercanvi entre centres
- Protocol d'anàlisi dels valors del centre
- Resolució de conflictes: Intervenció científica des de les primeres edats
- Salut i Educació Física
- Seguint la pista del DNA (transgènics): competències científiques
- Seminari de Ciències Socials per a professorat de secundària
- Seminari de formadors de ciències experimentals
- Seminari de formadors de llengües
- Seminari de Geografia
- Seminari d'innovació en educació per a la ciutadania: formació en aprenentatge-servei
- Seminari Permanent d'Educació Infantil
- Suport a la formació de formadors en la pràctica reflexiva de tecnologia
- Telemàtica i valors
- Treballant el gènere a través de pel·lícules

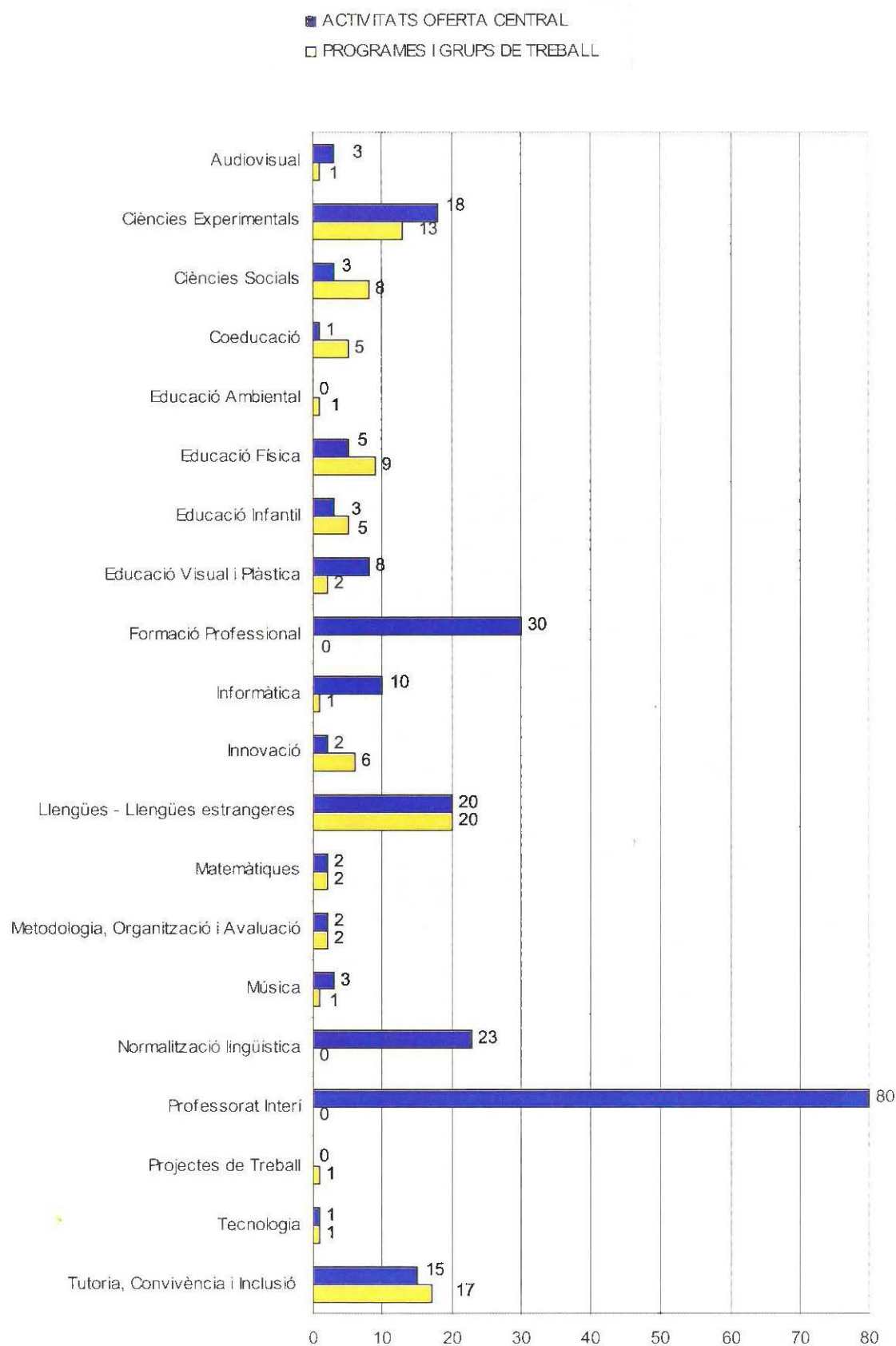
1.2. Activitats per Programes. Distribució i alumnat matriculat

Distribució de les activitats de cada Programa

PROGRAMA ICE	Oferta Central	Programes i Grups de Treball	TOTAL
Audiovisual	3	1	4
Ciències Experimentals	18	13	31
Ciències Socials	3	8	11
Coeducació	1	5	6
Educació Ambiental	—	1	1
Educació Física	5	9	14
Educació Infantil	3	5	8
Educació Visual i Plàstica	8	2	10
Formació Professional	30	—	30
Informàtica	10	1	11
Innovació	2	6	8
Llengües – Llengües estrangeres	20	20	40
Matemàtiques	2	2	4
Metodologia, Organització i Avaluació	2	2	4
Música	3	1	4
Normalització lingüística	23	—	23
Professorat Interí	80	—	80
Projectes de Treball	—	1	1
Tecnologia	1	1	2
Tutoria, Convivència i Inclusió (*)	15	17	32
TOTAL	229	95	324

(*) El programa de Tutoria, Convivència i Inclusió dona resposta a les demandes d'Acció Tutorial, Educació en Valors, Diversitat, Educació Especial, Interculturalisme i Multiculturalisme.

Activitats de cada Programa

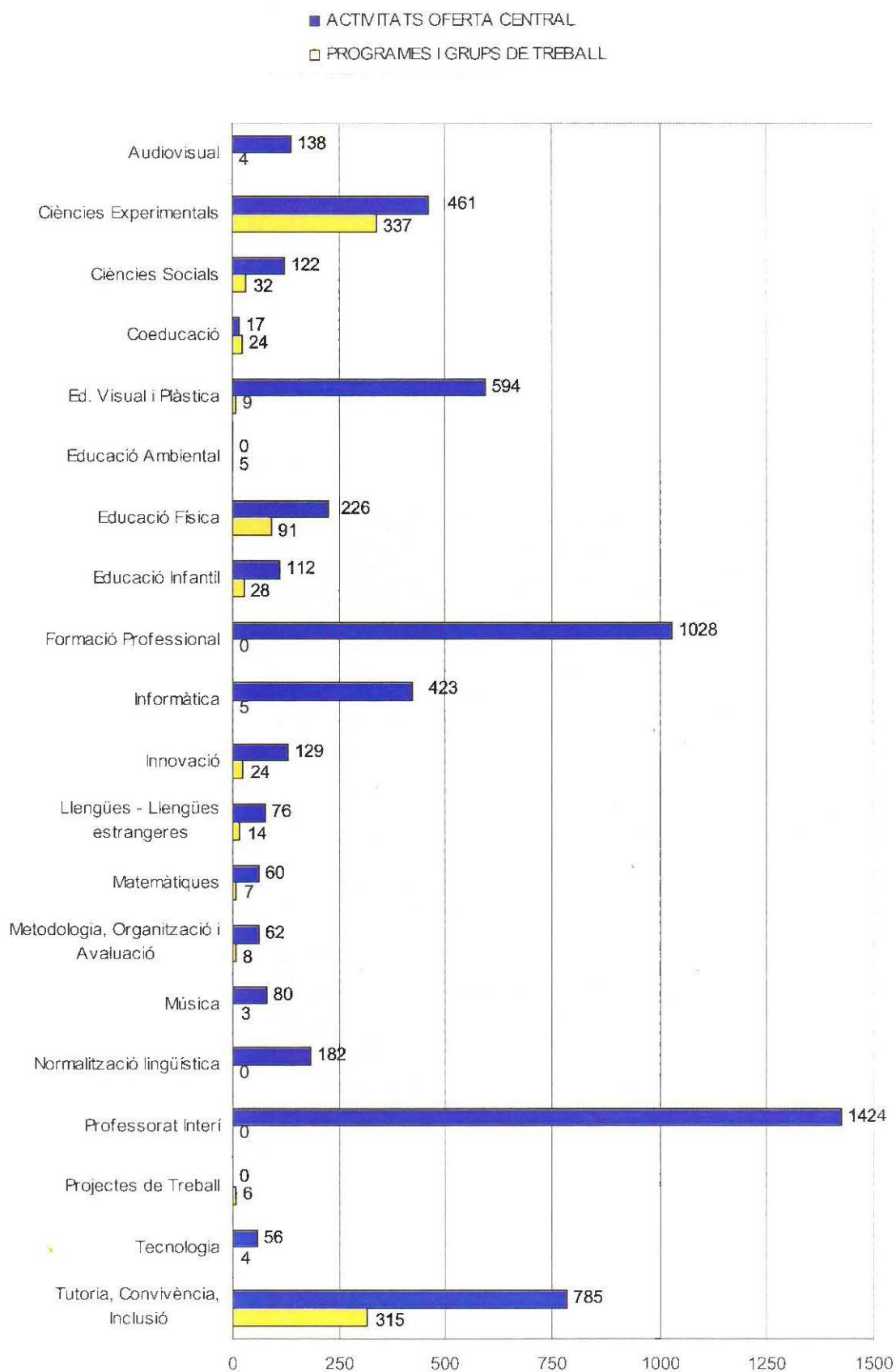

Matriculats a les activitats dels Programes

PROGRAMA ICE	Oferta Central	Programes i Grups de Treball	TOTAL
Audiovisual	138	4	142
Ciències Experimentals	461	337	798
Ciències Socials	122	32	154
Coeducació	17	24	41
Educació Ambiental	–	5	5
Educació Física	226	91	317
Educació Infantil	112	28	140
Educació Visual i Plàstica	594	9	603
Formació Professional	1028	–	1028
Informàtica	423	5	428
Innovació	129	24	153
Llengües – Llengües estrangeres	76	14	90
Matemàtiques	60	7	67
Metodologia, Organització i Avaluació	62	8	70
Música	80	3	83
Normalització lingüística	182	–	182
Professorat Interí	1424	–	1424
Projectes de Treball	–	6	6
Tecnologia	56	4	60
Tutoria, Convivència i Inclusió (*)	785	315	1100
TOTAL	5975	916	6891

(*) El programa de Tutoria, Convivència i Inclusió dona resposta a les demandes d'Acció Tutorial, Educació en Valors, Diversitat, Educació Especial, Interculturalisme i Multiculturalisme.

Matriculats en cada Programa

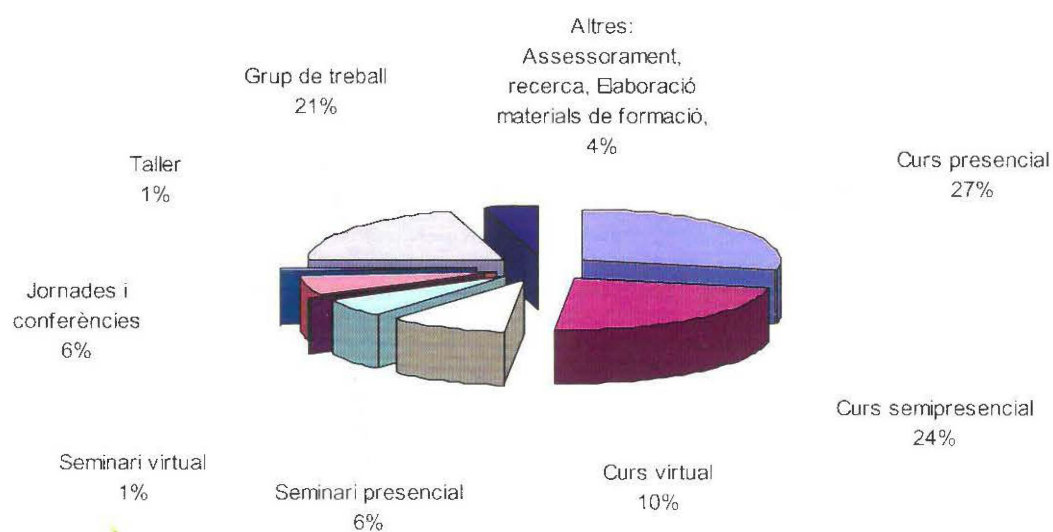

1.3. Activitats per modalitats formatives. Distribució i alumnat matriculat

Nombre d'activitats per modalitats formatives

MODALITATS FORMATIVES	NOMBRE D'ACTIVITATS i %	
Curs presencial	90	200 - 61%
Curs semipresencial	76	
Curs virtual	34	
Seminari presencial	19	21 - 7%
Seminari virtual	2	
Jornades i conferències		20 - 6%
Taller		3 - 1%
Grup de treball		66 - 21%
Altres: Assessorament, recerca, elaboració de materials de formació, etc.		14 - 4%
TOTAL		324 - 100%

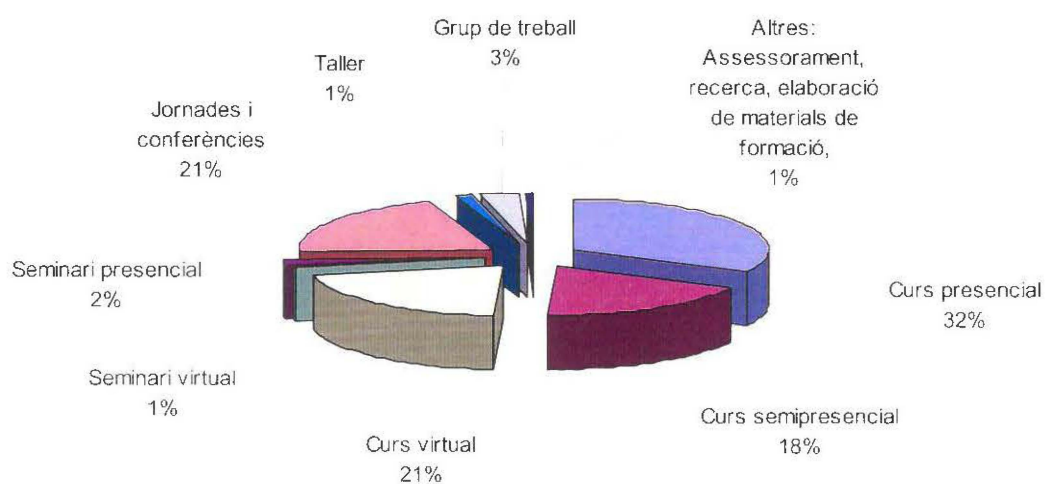
Percentatge d'activitats per modalitats formatives

Nombre de matriculats per modalitats formatives

MODALITATS FORMATIVES	MATRICULATS i %
Curs presencial	2242
Curs semipresencial	1263
Curs virtual	1425
Seminari presencial	113
Seminari virtual	60
Jornades i conferències	
Taller	
Grup de treball	
Altres: Assessorament, recerca, elaboració de materials de formació, etc.	
TOTAL	6891 - 100%

Percentatge de matriculats per modalitats formatives

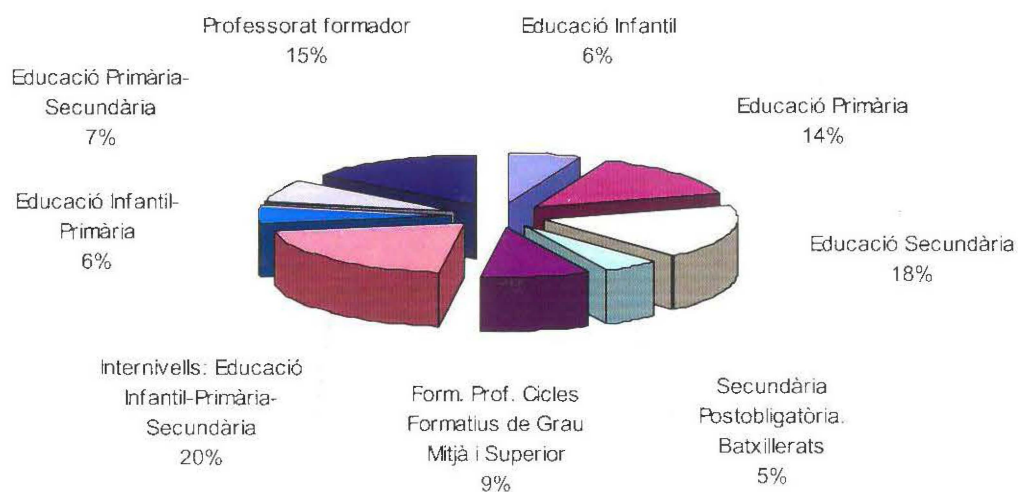

1.4. Activitats per nivell educatiu. Distribució i alumnat matriculat

Nombre d'activitats

NIVELL EDUCATIU	NOMBRE D'ACTIVITATS
Educació Infantil	20
Educació Primària	46
Educació Secundària	58
Secundària Postobligatòria. Batxillerats	15
Formació Professional Cicles Formatius de Grau Mitjà i Superior	30
Internivells: Educació Infantil – Primària – Secundària	65
Educació Infantil – Primària	19
Primària – Secundària	24
Professorat formador	47
TOTAL	324

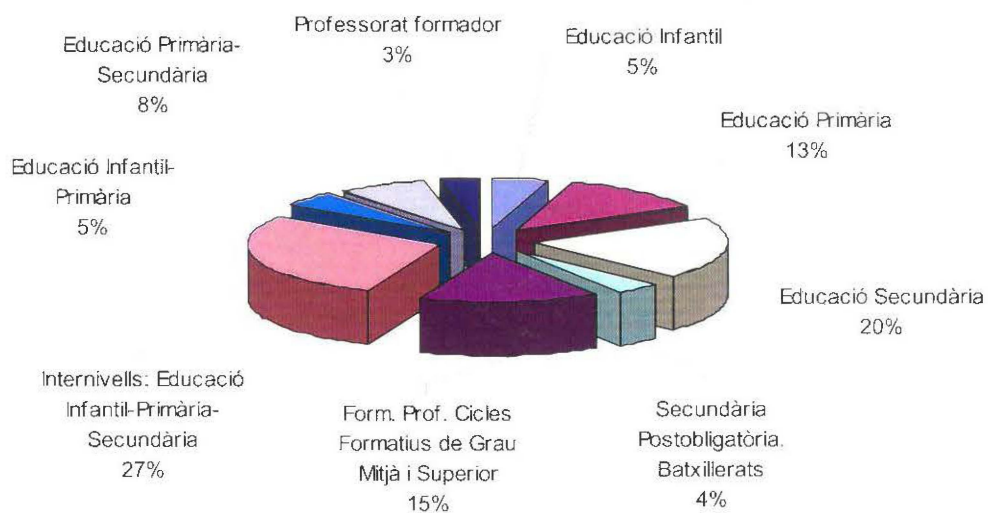
Percentatge d'activitats per nivell educatiu

Nombre de matriculats per nivell educatiu

NIVELL EDUCATIU	MATRICULATS
Educació Infantil	332
Educació Primària	864
Educació Secundària	1375
Secundària Postobligatòria. Batxillerats	243
Formació Professional Cicles Formatius de Grau Mitjà i Superior	1045
Internivells: Educació Infantil – Primària – Secundària	1956
Educació Infantil – Primària	322
Educació Primària – Secundària	519
Professorat formador	235
TOTAL	6891

Percentatge de matriculats per nivell educatiu

ANNEX 2. SECCIÓ DE FORMACIÓ DEL PROFESSORAT D'UNIVERSITAT. ACTIVITATS

2.1. Activitats de Formació permanent

PLANIFICACIÓ, METODOLOGIES, APRENTATGE I SISTEMES D'AVALUACIÓ

Edició Gener/Febrer

1. Planificació docent

- Què és i què no és un Pla Docent?
- Planificació de l'ensenyament-aprenentatge i elaboració del Pla Docent
- Planificació del treball en equips docents en el marc de l'EEES i el sistema de crèdit europeu
- Entorns d'aprenentatge potenciat per la tecnologia: Web 2.0

2. Estratègies d'aprenentatge actiu

- Aprenent a ensenyar en l'EEES
- Com promoure estratègies d'aprenentatge autònom en els estudiants
- Estratègies reflexives d'ensenyament-aprenentatge per a gran i petit grup
- Activitats avançades: base de dades, lliçó i taller (Campus Virtual)

3. Avaluació d'aprenentatges

- Què és i què no és l'avaluació continuada?
- Creació i validació de preguntes d'examen i proves objectives
- Disseny d'escaleres d'actituds en l'avaluació de competències transversals
- Qualificacions, escaleres i avaluació continuada (Campus Virtual)
- Criteris per avaluar exposicions orals dels estudiants universitaris

Edició Juny/Juliol

1. Planificació docent

- Què és i què no és un Pla Docent?
- Planificació de l'ensenyament-aprenentatge i elaboració del Pla Docent
- Planificació del treball en equips docents en el marc de l'EEES i el sistema de crèdit europeu
- Entorns d'aprenentatge potenciat per la tecnologia: Web 2.0

2. Estratègies d'aprenentatge actiu

- Competències: sentit i conseqüències sobre els processos d'ensenyament-aprenentatge
- Competències transversals dels professors universitaris i intel·ligència emocional
- Tècniques per a potenciar la comunicació i participació dels alumnes a l'aula
- Els mapes conceptuals com a recurs docent

3. Avaluació d'aprenentatges

- Què és i què no és l'avaluació continuada?
- Com integrar l'avaluació continuada en el Pla Docent

DESENVOLUPAMENT PROFESSIONAL

Edició Gener/Febrer

- La gestió i l'organització del temps del professorat universitari
- La comunicació a l'aula més enllà de les paraules
- Introducció al "coaching" per a docents
- Gestió de la imatge digital (Campus Virtual)
- Recursos d'informació
- Elaboració de qüestionaris
- Entrevistes qualitatives en la investigació social
- Introducció a l'anàlisi de dades qualitatives i al programa Nvivo
- Estadística inferencial amb SPSS
- La redacció en el procés d'investigació

Edició Juny/Juliol

- El poder de la paraula a l'aula
- Introducció al "coaching": estratègies relacionades per a docents
- Perspectiva de gènere a la universitat: la realitat i el disseny
- Introducció a l'anàlisi de xarxes socials
- Introducció al programa d'anàlisi de dades qualitatives Atlas-ti 5.0
- Tècniques estadístiques multivariants
- Metodologia observacional
- Proves d'avaluació dels aprenentatges
- Creació d'estats emocionals per a la millora de la docència
- Competències ètiques en la formació universitària

SALUT LABORAL

Edició Gener/Febrer

- Control de les emocions a l'aula
- Trastorns muscoesquelètics associats a la feina
- Prevenció de trastorns vocals
- Tècniques de control i prevenció de l'estrès

Edició Juny/Juliol

- Patologies d'origen psicosocial associades a la docència
- Trastorns muscoesquelètics associats a la feina
- Prevenció de trastorns vocals
- La gestió intel·ligent de l'estrès per a la millora de l'eficàcia personal
- Prevenció i tractament del síndrome del "burn out" per a docents universitaris

TUTORIES

Edició Gener/Febrer

- Intercanvi d'experiències d'Acció Tutorial

Edició Juny/Juliol

- La tutoria avui: estratègies relacionals i de comunicació

JORNADA D'INNOVACIÓ

Edició Gener/Febrer

Edició Juny/Juliol

- Jornada d'intercanvi d'experiències d'innovació docent: pràctiques i practicums

2.2. ICE vivo

RELACIÓ D'ACTIVITATS ICE VIVO

- Com afecta la propietat intel·lectual al professorat universitari?
- Creació d'estats emocionals per a la millora de la docència
- Condicionants de l'aprenentatge dels universitaris i competències docents del professorat

2.3. Activitats coorganitzades amb els centres

RELACIÓ D'ACTIVITATS COORGANITZADES

1. Campus Virtual amb Moodle (EU d'Estudis Empresarials) (Setembre)
2. Campus Virtual amb Moodle (EU d'Estudis Empresarials) (Novembre)
3. Campus Virtual amb Moodle (EU d'Estudis Empresarials) (Juny)
4. Qüestionaris, qualificacions i lliçons (EU d'Estudis Empresarials) (Juliol)
5. Avaluació continuada (EU d'Infermeria) (Gener)
6. Cara a cara amb l'estudiant (EU d'Infermeria) (Octubre)
7. Capacitació docent per a tutors d'Infermeria (Maig-Juny)
8. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Belles Arts) (Gener-febrer)
9. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Belles Arts) (Juny)
10. Projecte formatiu per a la planificació de graus basat en competències i treball en equips docents (Fac. Biologia) (Febrer)
11. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Biologia) (Octubre)
12. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Biologia) (Novembre)
13. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Biologia) (Juny)
14. V Jornada d'Innovació docent (Fac. Biologia) (Juny)
15. Campus Virtual amb Moodle (Fac. C. Econòmiques i Emp.) (Gener)
16. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Dret) (Gener)
17. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Farmàcia) (Gener)
18. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Farmàcia) (Juny)
19. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Farmàcia) (Juny)
20. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Filologia) (Octubre)
21. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Filologia) (Novembre)
22. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Filologia) (Novembre)
23. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Filologia) (Gener)
24. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Filologia) (Gener-febrer)

25. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Filologia) (Juny)
26. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Filologia) (Juny)
27. Qüestionaris i bases de dades (Fac. Filologia) (Juny)
28. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Física) (Gener-febrer)
29. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Formació del Professorat) (Novembre)
30. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Formació del Professorat) (Juliol)
31. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Geografia i Història) (Novembre)
32. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Geografia i Història) (Gener)
33. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Geografia i Història) (Juny)
34. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Geologia) (Gener-febrer)
35. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Geologia) (Juny)
36. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Medicina) (Octubre)
37. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Pedagogia) (Setembre-octubre)
38. Campus Virtual amb Moodle- Aprofundiment (Fac. Pedagogia) (Gener)
39. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Pedagogia) (Gener-febrer)
40. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Pedagogia) (Juny)
41. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Química) (Setembre)
42. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Química) (Juny)
43. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Química) (Juny)
44. Campus Virtual amb Moodle (Campus Bellvitge) (Octubre-novembre)
45. Campus Virtual amb Moodle (Campus Bellvitge) (Gener)
46. Campus Virtual amb Moodle (Campus Bellvitge) (Juny)
47. Innovació docent en l'àmbit de les humanitats: possibilitats i experiències (Fac. Filosofia) (Maig)
48. Campus Virtual amb Moodle (Fac. Psicologia) (Juny)
49. Instruments d'avaluació (Fac. Psicologia) (Juny)
50. Vols explorar una mica més en els potencials del Moodle? (Fac. Biblioteconomia) (Juny)
51. Presentació d'experiències d'innovació docent: innovar en docència en el Campus virtual UB (Vicerectorat de Política Docent) (Febrer)
52. Intercanvi d'experiències

2.4. Acreditacions d'activitats formatives

RELACIÓ D'ACTIVITATS ACREDITADES

1. Jornada interuniversitària d'innovació docent en Matemàtica aplicada a l'Economia i l'Empresa (EU d'Estudis Empresarials)
2. Taller per dissenyar i estructurar la informació en l'assignatura d'Història Econòmica dins del Campus Virtual (EU d'Estudis Empresarials)
3. Curs bàsic de Moodle per a professors de l'EU d'Estudis Empresarials
4. El rol del professor associat en el Pràcticum (EU d'Infermeria)
5. La introducció a la història clínica informatitzada (EU d'Infermeria)
6. Una experiència de tutories amb Moodle (Fac. C. Econòmiques i Emp.)
7. Taller de formació de Moodle per al PAT d'Econòmiques
8. Taula rodona de presentació del PAT (Fac. C. Econòmiques i Emp.)
9. Recursos per a l'orientació professional dels estudiants dels ensenyaments de la Facultat de Farmàcia
10. Aplicació de la tecnologia Wiki (Fac. Filologia)
11. Eines informàtiques per a l'anàlisi de textos (Fac. Filologia)
12. Formació per a la utilització del gestor de continguts Drupal (Fac. Filologia)
13. Implementació amb l'entorn de Moodle de les assignatures d'Electrònica (Fac. Física)
14. Els nous plans d'estudis de Secundària i la seva relació amb els ensenyaments de la Facultat de Física
15. Presentació de la Pissarra Digital (I). (Fac. Formació del Professorat)
16. Presentació de la Pissarra Digital (II). (Fac. Formació del Professorat)
17. Presentació de la Pissarra Digital (III). (Fac. Formació del Professorat)
18. Seguiment de la Transició a Matemàtiques- Tardor 2007
19. Jornada de debat: passat, present i futur dels ensenyaments de la Facultat de Matemàtiques
20. Jornada de seguiment de la transició a Matemàtiques – Primavera 2008
21. Explorar el Campus Virtual amb Moodle a l'ensenyament de Medicina (Edició Març-abril)
22. Explorar el Campus Virtual amb Moodle a l'ensenyament de Medicina (Edició abril-maig)
23. Explorar el Campus Virtual amb Moodle a l'ensenyament de Medicina (Edició maig-juny)
24. Noves titulacions de la Facultat de Pedagogia i el Pacte de Dedicació
25. El desenvolupament dels màsters oficials (Fac. Pedagogia)
26. Cicle formatiu sobre transdisciplinarietat i consciència (Fac. Pedagogia)
27. Jornada de docència del DOE: anàlisi i reflexió sobre els nous graus i experiències d'innovació docent (Fac. Pedagogia)
28. Plenari monogràfic sobre els títols de grau de la Facultat de Pedagogia i la Facultat de Formació del Professorat

29. El diagnòstic en Treball Social: dimensions teòric-metodològiques i implicacions ètico-polítiques (Fac. Pedagogia)
30. Habilitats de publicació científica per al personal docent i investigador (Fac. Pedagogia)
31. Mesurar la resiliència (Fac. Pedagogia)
32. Com fer docència a la universitat en els nous temps que estem vivint (Fac. Pedagogia)
33. De les competències al currículum. El nou títol de Educació Social (Fac. Pedagogia)
34. Estrès i intel·ligència emocional (Fac. Pedagogia)
35. Peritatge social del mobbing (Fac. Pedagogia)
36. Noves tecnologies per a la innovació docent: treball col·laboratiu amb Moodle i pissarra digital (Fac. Pedagogia)
37. Formació de professorat novell del Departament de Química Analítica (Fac. Química)
38. Gestió dels plans docents al gr@d (I) (Fac. Odontologia)
39. Gestió dels plans docents al gr@d (II) (Fac. Odontologia)
40. Gestió dels plans docents al gr@d (III) (Fac. Odontologia)
41. Gestió dels plans docents al gr@d (IV) (Fac. Odontologia)
42. Conèixer i utilitzar Moodle: què s'està fent i què voldríem fer a Filosofia?
43. Rúbricas como instrumento de evaluación auténtica (Fac. Psicología)
44. Workshop de reflexió estratègica del Departament de Psicologia Social (Fac. Psicologia)